İzmir

Kent Rehberi

MÜZE VE ÖREN YERLERİ

Türkiye

İzmir, 8 bin 500 yıllık tarihiyle, antik dönemden beri insanların yaşamak için tercih ettiği çok katmanlı, çok kültürlü bir kent olarak varolmuş.

Bornova'daki Yeşilova Höyüğü ve çevresinde başlayan yaşam daha sonra Symrna - Tepekule Ören yerinde daha sonra da Kadifekale'de devam etmiş.

İzmir bu çok kültürlü çok katmanlı süreçte bir yıldız gibi parlamış Ege'de. 8 bin 500 yıl boyunca kurulan kentlerden geriye kalan anıtları, tapınakları, höyükleri, binlerce kişiyi ağırlayan tiyatroları, agoraları, hanları, mezarları, su kemerleri, köprüleri, çeşmeleriyle İzmir ilgiyle ziyaret edilen bir kent olmuş..

Agora'daki dükkanların duvarlarına duygularını yazan o günün İzmirlileri yaptıkları grafitilerle yüzlerce yıl sonrasına selam yollamış. Kimi zaman sevda sözleri söylemiş kimi zaman rakibine olan kızgınlığını dökmüş ortaya.

Gün gelmiş parşömeni keşfetmiş gün gelmiş kağıtlara yakmış ağıdını.

Kadınlar gördükleri güzellikleri, sevgilerini, hislerini dokudukları kumaşlara, çeyizlerindeki ipek mendillere mesaj yüklü desenler işleyip anlatmış.

Ustaların, zanaatkarların atalarından öğrendiği duvarlara, çatılara, tavanlara nakşettiği desenler, süslemeler, rengini, zarafetini yüzyıllar geçse de korumuş.

Bugün Bergama'da Akropol'e çıktığınızda serin esen rüzgarın eşliğinde gezerken dokunduğunuz sütunlardaki çözemediğiniz yazı size binlerce yıl öncesinden "merhaba" der.

Dünyanın en dik tiyatrosuna oturduğunuzda bugün göremediğiniz sahnedeki oyuncuların replikleri asılı kalmıştır aslında taştan soyunma odalarında.

Elinizdeki bu dokümanda bu eşsiz kente geldiğinizde ziyaret etmekten mutluluk duyacağınız, aldığınız bilgiyle zenginleşip, yeniden gelmek isteyeceğiniz yerlere ilişkin kısa bilgiler yer alıyor. Size rehber olması için hazırlanan dokümanda kent içindeki ve çevresindeki arkeolojik alanlar, müzeler, ören yerleri, tarihi yerler, kültür varlıklarına ilişkin bilgiler bulacaksınız.

Herodot'un yeryüzünde bilinen en güzel gökyüzü ve iklimi bulunan kent olarak tanıttığı, Aristo'nun ünlü komutan İskender'e "Görmezsen eksik kalırsın" dediği, yazar Victor Hugo'nun ise adına şiirler yazıp "prenses" diye tanımladığı kenttir İzmir.

ster bir haftalığına gelmiş olun bu güzel kente, isterseniz bir günlüğüne. Emin olun giderken, aklınız burada kalacak ve ne zaman İzmir adını duysanız hep gülümseyecek, yeniden gelmek isteyeceksiniz...

Elinizdeki bu broşür İzmir'in merkezindeki ve çevresindeki müzeler,ören yerleri, arkeolojik alanlar ve kültür varlıklarına ilişkin önemli mekanları sizlere tanıtmayı amaçlıyor. Siz şimdi buradasınız, prensesin evinde, yanı başında; yani İzmir'de.

Size güzel İzmir'de, bizim prenses kentimizde mutlu, ışıltılı, tutkulu ve keyfi bol zamanlar diliyoruz.

İzmir'e Hoşgeldiniz...

KENT MERKEZİNDEKİ TARİHİ VE KÜLTÜREL ZENGİNLİK

Kent merkezinde kolaylıkla ulaşabileceğiniz, bilimden, tarihe, kültürden müziğe çok farklı konularda hazırlanmış, ilgi alanınıza göre gezip görebileceğiniz müze, sergi evi, koleksiyonlar ziyaretçileri farklı dünyalara, farklı kültürlere götürmektedir.

Eğer bir sanatçıysanız Müzik Müzesi'ne, tarihe meraklıysanız Yeşilova Höyüğü'nden Agora'ya, Efes Antik Kenti'nden Bergama'ya, çocuklarınızla kenti geziyorsanız Oyuncak Müzesi'ne onlarca mekanda çok değerli bilgiler edebilir, tarih içinde keyifli bir yolculuğa çıkabilirsiniz.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müze ve ören yerlerini çok düşük bir ücretle satın alabileceğiniz Müze Kart'la yıl boyunca sınırsız gezme olanağınız bulunuyor.

1 Yeşilova Höyüğü
Bornova

Yeşilova Höyüğü, İzmir tarihini 8 bin 500 hatta öncesine götüren, kentin ilk yerleşim alanıdır. Yeşilova Höyüğü üst üste 20 kez yerleşilmiş, 100 bin metrekareden fazla bir alana yayılan höyük tipi bir yerleşimdir.

Bornova Ovası'nın ortasında yer alan höyük, 800 metre çapındaki "İzmir'in Tarih Öncesi Yerleşim Alanı" içindeki kentin kurulduğu, İzmir'in doğduğu ilk yerleşim alanıdır. Yeşilova Höyüğü yayılım alanı içinde, İzmir'in ilk uygarlık süreci Neolitik Dönem'de başlamıştır. Daha sonraki çağlarda İzmir sırasıyla Bayraklı (Smyrna) ve Kadifekale eteklerinde kültürel ve ekonomik bakımdan gelişimini sürdürmüştür.

Höyükte, İzmir'in ilk kurucularının son derece sade ve basit bir yaşam sürdüğü, temsili olarak yapılmış konut örneklerini görme olanağınız da var. Bu sembolik evlerde yaşamın nasıl olduğunu göstermek için canlandırmalar yapılmaktadır. Özellikle okul grupları için son derece ilgi çekici ve keyifli bir arkeolojik gezi alanıdır.

Yeşilova Höyüğü yanında bulunan Tarih Öncesi Yaşam Müzesi'nde ören yerinden çıkartılan objeler sergilenmektedir.

2 Smyrna
Tepekule ören yeri

İzmir'in Yeşilova Höyüğü'nden sonra kurulduğu yer olarak bilinen Smyrna - Tepekule Höyüğü, Bayraklı ilçe sınırları içindedir. İzmir'in 9 kilometre kuzeyindeki ören yeri Eski İzmir ya da Tepebağı olarak da anılır. Çevresi üzüm bağları ile çevrili küçük bir tepecikte yer alır.

M.Ö 11. ve 9. yüzyıllar arasında tek odadan oluşan bahçe içinde evlerle Smyrna, köy düzeninde bir yerleşmedir. Planı ve tarihi kesin olarak bilinen Batı Anadolu'nun en eski evi buradaki Oval Ev'dir.

Smyrna, gün ışığına çıkarılan surları, çok odalı banyolu evleri, kutsal yapıları, anıtsal çeşmesi gibi önemli kalıntıları ve geometrik dokulu kent planı ile Batı Anadolu'nun Arkaik Dönem arkeolojisi için ideal bir kent örneğidir.

Kazı alanından çıkartılan birçok buluntu bugün İzmir Arkeoloji Müzesi'nde ve İzmir Tarih ve Sanat Müzesi'nde sergilenmektedir.

Eski Smyrna'nın ardından yoğun nüfus nedeniyle Pagos Dağı (Kadifekale) eteklerine giden halk Bayraklı'dan sonra yeni kenti burada kurar.

3 Kadifekale

Şehir Merkezi

İzmir'in simge yapılarından Pagos dağındaki Kale, Helenistik dönemde Büyük İskender'in generallerinden Lysimachos tarafından yaptırılır. Büyük İskender'in düşünde gördüğü iki su perisi ona Pagos Tepesi'nde bir kent kurmasını söyler. Gördüğü rüyayı yorumlatan İskender, yeni kurulacak bu şehirde İzmirlilerin eskisinden dört kat daha mutlu olacaklarını öğrenir. Pagos Tepesi'nde bir kale yapılmasını isteyen İskender kentin yabancı kavimlerin saldırılarından da korunmasını sağlamış olur.

Kale, Roma, Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde onarım görür. Bugün gördüğümüz kalenin duvarları Ortaçağ'a aittir. M.Ö. 3. yüzyıl yapımı olan kale surları içinde Bizanslılardan kalma sarnıç ve depolar bulunmaktadır. Kalenin 6 bin metreyi aşan çevresinde 24 burç ve kule vardır. Kale, adını Evliya Çelebi'nin yakıştırmasıyla Büyük İskender'in düşmanı efsane kraliçe Kaydafe'den almıştır.

Körfezin, Karşıyaka'nın, Agora'nın, Kemeraltı Çarşısı'nın, limanın, Kültürpark ve Basmane'nin, hatta İnciraltı'na kadar olan bölgenin özetle İzmir manzarasının en güzel izlenebildiği yerlerden biri olan Kadifekale, 186 metre yükseklikteki bir tepe üzerindedir. Kalenin içinde girişten sonra sol yönde görülen bir setin üstündeki kalıntı, 14. yüzyıl sonlarında yaptırılan bir camiye attir. Ancak bu caminin bulunduğu yerde Apocalyps Kilisesi'nin olduğu öne sürülür. Bir başka tahmin de bu kilisenin Büyük İskender'in düşünü gördüğü Nemesis Tapınağı'nın yerinde olduğu yönündedir. Kale'nin içinde bölgede yaşayan kadınların ürettiği el işi dokumalarla birlikte İzmir'e özgü turistik ve hediyelik eşyaların satışı yapılmaktadır. Kalenin içinde ve çevresinde manzarayı izleyip, çay içebileceğiniz küçük kafeteryalar vardır. Kadifekale'den keyifli bir yürüyüşle Basmane bölgesine oradan da Agora ve Tarihi Kemeraltı Çarşısı'na gidilebilir.

4 Via Dora - Altınyol

Eşrefpaşa Pazar yeri

Bir kentin tarihi 8 bin 500 yıl gibi uzun bir dönemi kapsıyorsa, o kentin her yerinde tarih öncesine göz kırpan bir sürprizle karşılaşmak da olasıdır değil mi? Via Dora yani Altınyol da öyle bir sürpriz yol İzmir'de.

Bugün üzerinde İzmir'in en renkli, en büyük pazar yerlerinden biri olan Eşrefpaşa'daki pazar yerinin kurulduğu yol, bir zamanlar Symrna kentinin Agora'sını, antik Efes kentine bağlayan bir yol olarak biliniyor.

120 metre uzunluğunda taş döşeli yola, İkiçeşmelik Caddesi'nden Eşrefpaşa yönüne doğru çıktığınızda ulaşabilirsiniz. 1942 yılında Cumhuriyet Koruluğu'nun düzenlenmesi sırasında ortaya çıkan bu yol, M.S.2.Yüzyıl anlatımlarında bile söz edilen bir yoldur.

Yolun, İzmir şehrinin Doğu yönündeki tek girişi olan ünlü Kervan Köprüsü'nün yakınlarından başladığı, Basmane semtindeki Manisa Kapısı'ndan geçtikten sonra Agora'ya ulaştığı bilinmektedir. Altınpark kazı alanında ortaya çıkartılan taş döşeli bu yol caddenin bir parçasıdır. Via Dora'nın Roma Caddesi'ni Efes'e bağlayan yol olduğu kabul edilmektedir.

Yoldaki iri taşlar üzerinde yürürken yolun aralarına gizlenmiş, mermer sütun parçalarını da görebilirsiniz. Yol boyunca İzmir'in tarihi Damlacık semtini de izleyebilirsiniz.

5 Agora Açıkhava Müzesi

Konak

Kentin merkezinde yer alan Agora Açıkhava Müzesi, çok kültürlü ve çok katmanlı bir kent olan İzmir'de tarihi dokunun bir parçası olarak karşınıza çıkar. Kadifekale'den baktığınızda açıkhava müzesini, kazı alanlarını çok net bir şekilde görebilirsiniz.

Dünyada kent merkezinde bulunan büyük agoralardan biri olan Agora, üç katlı yapısıyla da dünyadaki tek örnektir. İzmir'in eski semtlerinden Namazgah'daki Agora, Roma döneminde mermer döşeli büyükçe bir avlu çevresinde sütun ve kemerler üzerine çok katlı olarak inşa edilmiş bir yapıdır. Kelime anlamı "Pazar yeri" olan Agora, politik toplantılar ve halk mahkemelerinin de yapıldığı devlete ait bir alandır. Roma döneminde yapılan Agora, M.S. 178 yılında yaşanan depremden sonra büyük bir onarım görür.

Agora'da ortaya çıkan en önemli eserlerden olan Poseidon, Demeter heykel grubu Tarih ve Sanat Müzesi'nde görülebilir. Agora'nın Batı Kapısı kemeri üzerinde bulunan İmparator Marcus Aurelius'un İzmir'i çok seven karısı Faustina'nın zarif kabartma portresi, ören yerinin girişinde gelen konukları sevgiyle selamlamaktadır.

Agora'nın Arkeoloji ve Tarih Parkı olarak düzenlenme çalışmaları sürmektedir. Agora içinde görülen büyük sarnıçlar, çeşitli kanalizasyon parçaları alanın bol suya sahip bir bölgede olduğunu göstermektedir. Bazilika girişinde bulunan kaynak suyunun ilk çağdan bu yana akmakta olduğu düşünülmektedir. Agora'da heyecan uyandıran en önemli buluntulardan biri de Roma Dönemi dükkanlarının bulunduğu bölümdeki grafitilerdir. Dünyanın en zengin Yunanca grafiti koleksiyonu olarak tanımlanan

duvar yazılarında Helenistik ve Roma dönemlerindeki günlük yaşantılara ait kesitler yer almaktadır. Koruma altındaki grafitilerin M.S. 2. Yüzyıl ile 4. Yüzyıl arasında yapıldıkları öngörülmektedir. Duvarlarda iki bin yıldır kaybolmadan duran yaklaşık

1500 grafiti bulunduğu ve çizimlerin boya ya da kazıma yöntemiyle yapıldığı biliniyor.Bu grafitilerde

İzmir kentine ilişkin görüşler, sevgiliye yazılmış sözler, gemi çizimleri bulunuyor.

Agora kazılarında Helenistik dönem, Roma dönemi, Bizans ve Osmanlı dönemine ait katmanları görmek mümkün. Agora'da son dönemde yapılan kazılarda ortaya çıkartılan Roma Hamamı, Mozaikli Yapı ve Kent Meclisi'nin yanı sıra kent merkezinden agoraya girişi sağlayan

Bazilika Kuzeybatı Kapı ile limandan Agora'ya girişi sağlayan Faustina Caddesi ziyaretçilerin büyük ilgisini çekiyor.

Agora ören yeri uzun yıllar Namazgah semtinde mezarlık olarak kullanılmış bir alan olduğu için çok sayıda; usta ellerde zarif bir şekilde işlenmiş mezar taşlarına da ev sahipliği yapıyor. Agora kazıları sonucu başka bir alana taşınan mezarlıktaki Osmanlı dönemine ait mezar taşları ise alanda görülebiliyor.

Agora'dan çıkartılan eserler bugün İzmir Arkeoloji Müzesi ile Tarih ve Sanat Müzesi'nde sergileniyor.

Tarihi Kemeraltı Çarşısı'na çok yakın olan ören yerini gezdikten sonra isterseniz yola devam edip Basmane'nin tarihi sokaklarını yavaş yavaş gezebilirsiniz. Yolda, kazı çalışmaları süren ve şimdilik sahne duvarları ile girişi ortaya çıkan 16 bin kişilik Antik Roma Tiyatrosu'nun bulunduğu düşünülen alandan geçip Kadifekale'ye de çıkabilirsiniz.

6 Altınpark Kazı Alanı
Basmane

Basmane semtinde 2007 yılında ortaya çıkartılan Altınpark arkeoloji alanında Antik dönemin yanı sıra Roma dönemine ait Altınyol'un bir parçası bulunmuştur. Alanda Roma, Bizans ve Osmanlı Dönemi yapılaşmaları da bulunmaktadır. Bizans döneminden bu yana mezarlık olarak kullanılan bölge, İzmir şehrinin yüzyıllarca doğu yönündeki tek girişi olan tarihi Kervan Köprüsü'nü Agora ve şehir merkezi ile birleştiren aksın üzerinde yer almaktadır.

KENT MERKEZİNDEKİ KÜLTÜR VARLIKLARI

Tarihi Yapılar, Hanlar, Çeşmeler, Sebiller

7 Saat Kulesi
Konak Meydanı

İzmir'in simgesi, Konak Meydanı'nın en önemli cazibe merkezidir. Sultan II. Abdülhamid'in tahta çıkışının 25. yılına armağan olarak 1901 yılında inşa edilmiştir. Kulenin mimarı M.Raymond Père'dir. Kulede kullanılan yeşil ve pembe renkli mermer sütunlar Marsilya'dan getirilmiştir. Kulesinin üstünde dış yüzeylerde bulunan dört adet saat Alman İmparatoru II. Wilhelm tarafından armağan edilmiştir.

113 yıldır İzmir'in tanığı olan ve yazıtı bulunmayan Saat Kulesi bugün İzmir'in en önemli simgelerinden biridir. Kenti gezmeye gelenler ve hatta kentte yaşayanlar kulenin önünde mutlaka fotoğraf çektirir, kulenin çevresindeki güvercinlere yem verirler.

8 Gazeteci Hasan Tahsin İlk Kurşun Anıtı
Konak Meydanı

Hasan Tahsin adıyla bilinen gazeteci Osman Nevres 1888 yılında Selanik'te doğmuş, Paris'te Siyasal Bilgiler Okulu'nu bitirmiştir. Kurtuluş Savaşı yıllarında İzmir'e yerleşmiş ve bir gazete çıkarmaya başlamıştır. Hasan Tahsin Anıtı, 15 Mayıs 1919 günü İzmir'e ayak basan işgal askerlerine il kurşunu atıp şehit düşen gazeteci Osman Nevres anısına yapılmıştır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin önündeki bu anıt İzmir Gazeteciler Cemiyeti tarafından heykeltraş Turgut Pura'ya yaptırılmış ve 1974 yılında açılmıştır.

9 Konak Pier
Konak

Basmane Garı'ndan kıyıya ulaşan yolu karşılayan Konak Pier, 1888 yılında hizmete girmiştir. Yapıdaki çelik makaslar Fransa'daki Eyfel Kulesi'nin mimarı Gustave Eiffel ile ilişkilendirilmekle birlikte bu konuda net bir kayıt yoktur. 19. Yüzyıl mimarisinde oldukça önem taşıyan çelik konstrüksiyon malzeme ile yapılan bina ,2002 yılında modern alışveriş merkezine dönüştürülmüştür.

10 Gazi Heykeli
Cumhuriyet Meydanı

Cumhuriyet Meydanı'nda yer alan heykel, İzmir'in simge anıtlarındandır. İzmirlilerin büyük kurtarıcı Atatürk'e teşekkür anısı olarak dikilmiştir. Heykelin mimarı ünlü İtalyan heykeltraş Pietro Canonica'dır. Heykel, Mustafa Kemal Atatürk'ün Büyük Taarruz'un başlangıcında söylediği, "Ordular, İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" sözünü vurgulayıp Akdeniz'i işaret etmektedir. Kaidenin üç yanında "Kurtuluş Savaşı ve Zafer" temalı bronz kabartmalar yer alır.

11 Tarihi Kemeraltı Çarşısı
Konak

Konak Meydanı'nda Hükümet Konağı'nın yanından başlayan, Mezarlıkbaşı ve Anafartalar Caddesi'ni içeren sınırlarıyla Tarihi Kemeraltı Çarşısı, ülkemizin en büyük açık hava çarşısı olarak biliniyor. Cumhuriyet Dönemi boyunca İzmir'in en önemli ticaret merkezi olan çarşıdaki tarihi hanların bir kısmı bu hareketliliğin de bir kanıtı olarak hala ayakta duruyor. Hanları, mermer çeşmeleri, tarihi camileri, havraları,

kenti yansıtan el sanatlarını sunan esnafı, İzmir'e özgü yerel tatlar içeren esnaf lokantaları, ve iğneden ipliğe her türlü ihtiyacı karşılayan iş yerleriyle Kemeraltı, kentin kalbi konumundadır.

Hergün binlerce İzmirliyi ağırlayan çarşı 270 hektarlık bölgede, 15 bine yakın işyerine ev sahipliği yapmaktadır. Kemeraltı, İzmir'e gelenlerin "uğramadan dönme" listesinde bir numarada yer alan kentin renkliliğini yansıtan bir çarşıdır. Kemeraltı'na gittiğinizde Kızlarağası Hanı'nda kahve içmeden, Hisarönü'nde sütlü tatlı, şambali yemeden, çifte kavrulmuş lokum ve dibek kahvesi almadan, Kemeraltı turşucusunda turşu suyu içmeden, esnaf lokantalarında İzmir'e özgü arapsaçı, şevketi bostan ya da İzmir köfte yemeden, kuyumcular çarşısında baş döndüren tasarımlarla süslü vitrinlere bakmadan, baharatçılara uğramadan dönmeyin.

ÇEŞMELER, SEBİLLER

İzmir'de özellikle Kemeraltı Bölgesi'nde çok sayıda çeşme bulunuyor.. Daha çok Osmanlı döneminden kalan çeşmeler, sebil ve şadırvanlar Osmanlı Dönemi mimarisinin görkemini, Türk - İslam kültürünün suya ve temizliğe verdiği önemi yansıtıyor.

Salepçioğlu Camisi ve Medresesi Çeşmeleri, Hisar Camisi Çeşmeleri, Aliağa Çeşmesi, Kızlarağası Hanı Çeşmesi, Damlacık Camisi Çeşmesi, Kemeraltı Cami Çeşmesi, Şadırvanaltı Camisi Çeşmesi, Mirkelamoğlu Han Çeşmesi, Altınpark Çeşmesi, Havva Hanım Çeşmesi, Saat Kulesi çeşmeleri görülmeye değer çeşmeler arasında yer alıyor.

12 Dönertaş Sebili
Basmane

İzmir'in önemli sebilleri arasındadır. Çeşmenin üzerinde dört bölüm bulunmaktadır. Bu bölümlerde kale surları içine yerleştirilmiş bir şehir manzarası, cami, caminin etrafında İzmir şehrini betimleyen iki katlı evlerin yer aldığı bir bölüm bulunmaktadır. Sebilin köşesinde bulunan ve süslü bir başlığı olan yuvarlak mermer sütun döndüğü için bu adı almıştır. Hatuniye Camisi'ne namaza gelen cemaatin bu taşı mutlaka çevirdiği ve sağ elle yapılan çevirmede taşın dönmesinin uğur sayıldığı bilinmektedir. Taş bugün de dönmektedir.

13 Tarihi Asansör
Konak

İzmir'in en ilginç ve görülmeye değer simge yapılarından biri de Tarihi Asansör binasıdır. Semte de adını veren yapı, yahudi bir iş adamı olan Nesim Levi tarafından yaptırılmıştır. Mithat Paşa Caddesi ile oradan 40 metre yükseklikteki Şehit Nihat Bey Caddesi arasında yaya ulaşımını sağlayan tuğla yüzeyli Asansör, eski bir taş ocağının bulunduğu yere inşa edilir ve 1907 yılında hizmete girer. Asansör sayesinde semtte oturanlar Mithat Paşa Caddesi ile Halil Rıfat Paşa Caddesi arasındaki 155 basamaklı merdiveni çıkmaktan kurtulurlar. Asansör kulesi üç kattan oluşur. Yapıldığı dönemde su gücüyle çalışan yapı bugün elektrikle çalışmaktadır.

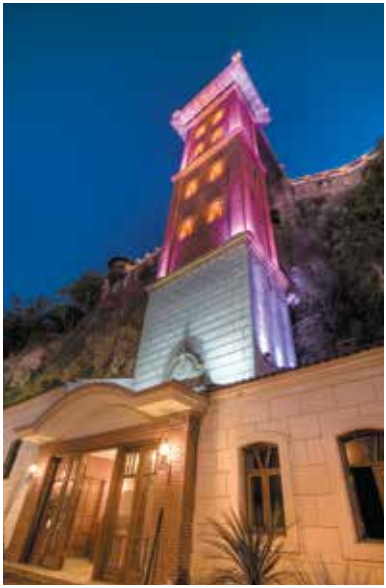

Konumu itibariyle İzmir manzarasının en güzel seyredildiği, İzmir'de en çok fotoğraf çektirmek isteyeceğiniz yapılardan biridir. Asansör'ün bulunduğu sokakta bir süre dünyaca ünlü İzmirli sanatçı Dario Moreno yaşamış, sokağa da onun adı verilmiştir. Her yıl 15 Aralık'ta sokakta anma törenleri düzenlenmektedir. Manolya ağaçlarının bulunduğu bu sokakta zarif işlemeli, cumbalı, sakız tipi eski İzmir evlerinin örneklerini görebilirsiniz.

Hem Mithat Paşa Caddesi, hem de Halil Rıfat Paşa Caddesi üzerinden ulaşılabilen Asansör'de şık bir restoran ve kafeterya hizmet vermektedir.

14 Milli Kütüphane

İzmir Devlet Opera ve Balesi

Ülkemizin en önemli kütüphanelerinden biri olan Milli Kütüphane, 1912 yılında kurulmuştur. Kütüphaneye gelir getirmesi için kurulan Milli Sinema ise 1926 yılında hizmete girer. Milli Sinema İzmirliler arasında Elhamra Sineması olarak anılır. Bu sinema günümüzde İzmir Devlet Opera ve Balesi binası olarak hizmet vermektedir. Günümüzde İzmir Milli Kütüphane Vakfı tarafından yönetilen Milli Kütüphane'de el yazması eserler de bulunmaktadır. Bina caddeye de adını vermektedir.

15 Borsa Sarayı

Konak

Borsa Sarayı, Gazi Bulvarı üzerinde, Cumhuriyet Bulvarı ile Şehit Fethi Bey Caddesi arasında kalan adada 1926 - 1928 yıllarında inşa edilmiştir. Binayı İzmir Milli Kütüphane ve Milli Sinema binalarını inşa eden Tahsin Sermet Bey yapmıştır. Kuruluş yıllarında zirai ve sınai malların yanı sıra, menkul kıymet alım - satımının da gerçekleştirildiği İzmir Ticaret Borsası, günümüzde "gerçek borsa kurallarının" uygulandığı, ülkemizin önemli tarımsal ürünleri pamuk, incir, üzüm gibi ürünlerin pazarlandığı, deneyimi ve projeleriyle Türk ekonomisine yön verildiği en büyük borsa konumuna ulaşmıştır.

İzmir'deki 19. Yüzyıl sonu ile 20. Yüzyıl başı kagir mimarisinin tipik bir örneği olan yapı, 1891 - 1919 yılları arasında Borsa binası olarak kullanılmıştır..

1996 yılındaki restorasyonun ardından İzmir Turizm İl Müdürlüğü'nün kullanımına verilmiştir.

Yapının özellikle dövme demir parmaklıkları ve korkulukları ile kapı saçağı Art Nouveau stilindedir.

Kente gelenler müdürlüğe uğrayıp İzmir'e ilişkin bilgi ve doküman sağlayabilirler.

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Akdeniz Mahalesi 1344 Sokak No:2 Pasaport

Çalışma saatleri:
Kış Dönemi 08.00 - 17.00
Yaz dönemi 08.30 - 17.30

16 Alsancak Garı
Alsancak

Alsancak Garı, sadece bir gar binası olarak değil bir yerleşke olarak inşa edilmiştir. Garın temeli 1858'de atılmıştır ve İngiliz mimari özelliklerini yansıtır.

Özellikle demiryolu sevdalılarının mutlaka görmesi gereken, son derece görkemli ve etkileyici bir yapı olan Alsancak gar binasının, yolcu bekleme salonu, bilet satış gişesi, vitray süslemeleri, peronlarıyla kendine özgü bir mimarisi vardır. Taş işçiliğiyle dikkat çeken yapıda bulunan Saat Kulesi ise İzmir'in ilk saat kulesidir.

17 Tarihi Havagazı Fabrikası
Alsancak

1862 yılında Glasgow'da bulunan Laidloux and Sons adlı şirkete yaptırılan havagazı fabrikası 1867 yılında üretime geçer.

Kentin endüstriyel mirası bakımından önemli bir değer olan yapı 2007 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından restore edilir.

Bugün binada bulunan restoran ve kafeterya, sakin ve huzurlu bir ortamda gelen konukları ağırlamaktadır. Tesiste akşamları düzenlenen açık hava sineması gösterimi ve çim konserleri büyük ilgi görmektedir.

18 Basmane Garı
Basmane

Tarihi Basmane semtindeki gar binası İzmir - Kasaba (Turgutlu) demiryolu hattının başlangıç noktası olarak yapılmıştır. Demiryolu meraklıları için Alsancak Garı gibi mutlaka görülmesi gereken özgün bir yapıdır. Çatısı oldukça dik olan yapı aynı zamanda büyük sundurmasını oluşturan 19.yüzyıl demir işçiliğiyle dikkat çeker. Gara gelen ihracat maddelerinin limana ve gümrüğe aktarılmasını sağlamak amacıyla açılması planlanmış olan Fevzi Paşa Bulvarı, yapıya anıtsal bir görüntü ve derinlik kazandırır. Yapı özellikle gece yapılan ışıklandırmasıyla oldukça görkemli görünmektedir.

Basmane Garı'nda bugün metro istasyonlarından biri bulunmakta, gar yine kentin önemli bir durağı olma kimliğini korumaktadır. Garın hemen yanında bulunan Kültürpark ise, yeşil dokusuyla kent merkezine renk katmaktadır. Basmane aynı zamanda bugün otellerin de yoğunlaştığı bir konaklama merkezidir.

Basmane Garı'nı da içine alan bölgede her yıl İzmir'in en eski semtlerinden biri olan Basmane'ye ilişkin farkındalık yaratmak için Basmane Günleri etkinliği düzenlenmektedir. Etkinlik sırasında fotoğraf ve resim sergileri açılmakta, tarihi semte ilişkin söyleşiler düzenlenmektedir.

HANLAR

İzmir'de ilgi çekici mimari özelliklerinin yanı sıra kent içinde ekonomik yaşamın merkezi olmuş çok sayıda han bulunmaktadır. Osmanlı döneminde yapılmış hanların sayısının 150'yi aştığı tahmin edilmektedir.

Sosyo ekonomik yaşamın bir aynası olan hanlar 18. yüzyıl sonrası kentteki kozmopolit yapının yansımasıdır. Hanlar ağırlıkla Tarihi Kemeraltı Çarşısı içinde, Konak'ta, Mezarlıkbaşı'nda, Birinci Kordon'da yapılanmıştır. Büyük Demir Han, Büyük Karaosmanoğlu Hanı, Çakaloğlu Hanı, Çerçioğlu Han, Kemahlıoğlu Han, Küçük Demir Han, Küçük Karaosmanoğlu Han, Yusufoğlu Han bugün işlev değiştirse de içindeki dükkanlarla faaliyet göstermektedir. Arap Hanı, Hacı Hasan Paşa Han, Mirkelamoğlu Han görülmesi gereken hanlar içinde yer alır.

19 **Abacıoğlu Hanı**
Kemeraltı

Abacıoğulu Hanı, 18. Yüzyıl başlarında Hacı Mustafa Ağa tarafından yaptırılmıştır.

İş yerlerinin de bulunduğu handa kafelerin yanı sıra özgün İzmir ve Boşnak yemeklerinin yenebildiği bir esnaf lokantası, derici, hediyelik eşya dükkanı da bulunmaktadır.

Han, "Kentsel İyileştirme Projesi Uygulaması" sonucu 2007 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülü'ne layık görülmüştür. Aynı yıl dünya çapında önemli mimari yarışmalardan biri olan "Philippe Rotthier Avrupa Mimarlık Yarışması'nda da en iyi 30 mimari eser arasına girmiştir.

20 Kızlarağası Hanı

Kemeraltı

Kemeraltı'nda Halim Ağa çarşısı olarak bilinen bölgedeki han, İzmir'in en çok ziyaret edilen en hareketli ve görkemli hanlarından biridir. Kentin bütün renkliliğini yansıtan iki katlı ve avlulu han Hacı Beşir Ağa tarafından 1744 yılında yaptırılmıştır. Han, Çuha Bedesteni, Cevahir Bedesteni adlarını taşıyan iki kapalı çarşı ile hanın hemen dışında 902. Sokak üzerinde bulunan "Bakır Bedesteni" isimli çarşıya sahiptir. Hisar Camisinin hemen yanındaki han Osmanlı döneminde son derece yoğun kullanılan bir handı. Kervanlarıyla sehire gelen tüccarların yüklerini bırakabildiği, altta kervanların üst katta tüccarların konakladığı bilinenenhanın alt katında seramik, ahşap, cam hediyelik eşya, yöresel el sanatları ve tekstil ürünleri, nazar boncuğu, gümüş takılar ve değerli taşlar satan dükkanlar bulunmaktadır. Hanın avlusunda geç saatlere kadar oturup dinlenilebilecek ve günün her saati hareketli olan kafeler bulunmaktadır. Hanın üst katında antikacılar, gümüşçüler, müzik aletleri satıcıları, kafeler, el sanatı ürünleri satan küçük dükkanlar bulunmaktadır.

Hisar Camisi'nin hemen yanından girişi bulunan, Tarihi Kemeraltı Çarşısı'ndaki handa keyifle alışverişinizi yapabilir, yemeğinizi yiyebilir, keyifle çayınızı ya da fincanda pişmiş kahvenizi içebilirsiniz.

Kızlarağası Hanı

MÜZELER, SERGİ EVLERİ

21 Devlet Resim ve Heykel Müzesi

Sanat Galerisi

Müze, Konak'ta, Atatürk Kültür Merkezi'nin yanındaki İzmir Resim Heykel Müzesi ve Galerisi,üç katlı binada hizmet vermektedir. Müze bölümüne ek olarak iki sergi salonu da bulunmaktadır. Müzede tezhip, minyatür, çini işlemeciliği, ebru, sim - sırma, keçe gibi geleneksel el sanatları ve süsleme sanatlarına yönelik çeşitli kurslar da düzenlenmektedir..

22 İzmir Arkeoloji Müzesi

İzmir Müzesi

1984 yılında Konak'ta Bahri Baba Parkı içinde açılan müze binası 5 bin metrekarelik alanda kurulmuştur. Orta katta Taş Eserler Salonu bulunmaktadır. Bu bölümde; büyük heykeller, büstler, portreler ve masklar sergilenmektedir.

İzmir Arkeoloji Müzesi'nin en çarpıcı eserleri arasında bulunan ve Roma Dönemi'ne tarihlenen mermer "Androklos Heykeli'nin" Efes'in kurucusu Androklos'a ait olduğu düşünülmektedir.

Üst katta bulunan Ord. Prof. Ekrem Akurgal Seramik Eserler Salonu ise; kronolojik bir sıra halinde düzenlenmiştir. Bu salonda çeşitli kazılardan elde edilmiş olan; Prehistorik Çağlar'dan Bizans Dönemi'ne kadar çok sayıda eser sergilenmektedir.

Ege Denizi'nde batıklardan çıkan; "Bronz Koşan Atlet Heykeli" ve "Bronz Demether Heykeli" müzenin en ilgi çeken eserlerindendir.

Bronz heykellerle aynı katta bulunan Hazine Odası da müzenin bir başka ilgi çeken bölümüdür. Arkaik, Klasik, Hellenistik, Roma, Bizans ve İslami Dönem'e ait sikkeler ile; Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemlerine ait altın, gümüş ve kıymetli taşlardan süs eşyaları ve de cam eşyaları görmek mümkündür.

Müzede sesli ve görüntülü rehber sistemi bulunmaktadır. Kulaklıklı rehberler müze resepsiyonundan ücretsiz olarak temin edilebilir.

23 İzmir Etnoğrafya Müzesi

Konak

Arkeoloji Müzesi ile aynı bahçede bulunan Etnoğrafya Müzesi binası, 19. Yüzyıl'da Neo Klasik tarzda, meyilli bir teras üzerine yapılmış. Bizans mimarisinin süslemelerinden izler taşıyan yapı 1831 yılında vebalılar için St. Roch Hastane ve Manastırı olarak Fransızlar tarafından inşa edilmiş. Efes'ten getirilen bloklar ve mermer mezar taşları kullanılmıştır. 1984 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'na Etnografya Müzesi olarak düzenlenmek üzere devredilmiştir.

Etnoğrafya Müzesi'nde İzmir ve yöresinin 19.Yüzyıldaki sosyal yaşamından kesitler bulabilirsiniz.

Bugün artık yok olmaya yüz tutmuş, nalıncılık, tenekecilik, çömlekçilik, nazar boncukçuluğu, tahta baskıcılık, halı dokumacılığı, urgancılık, keçecilik, iğne oyaları ve saraciye gibi el sanatları mankenlerle canlandırılarak tanıtılmaktadır. Müzede sergilenen İzmir'in ilk Türk Eczanesi (İttihat Eczanesi), 19. Yüzyıl gelin odası, oturma odası sünnet odası, mutfak malzemeleri Ege Bölgesi gelin başları, kadın süs eşyaları, farklı yörelere ait çeşitli bebekler ziyaretçiler tarafından ilgiyle izlenmektedir.

24 İsmet İnönü Evi
Konak

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu, Atatürk'ün en yakın silah arkadaşı, Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü 1884 yılında bu evde doğmuştur. İsmet İnönü'nün doğum (24 Eylül), ölüm (25 Aralık) ve Lozan Antlaşması'nın imza yıldönümü (24 Temmuz) günlerinde evde özel törenler düzenlenmektedir. Evin bulunduğu sokağa, 2000 yılından itibaren İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin aldığı kararla İnönü Sokağı adı verilmiştir. Evde İnönü'ye ait eşya ve giysiler bulunmaktadır.

25 İzmir Tarih ve Sanat Müzesi
Konak

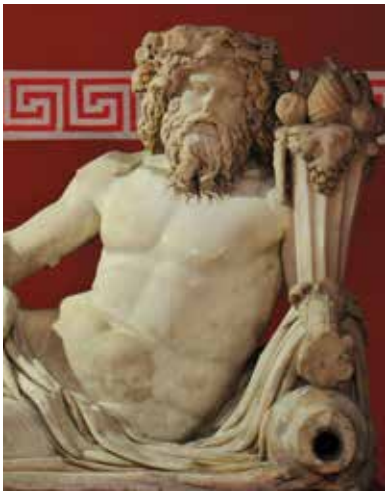

Toplam 13 bin 320 metrekare alan içinde yer alır. Tek kat üzerinde Taş Eserler Bölümü, Seramik Eserler Bölümü ve Kıymetli Eserler Bölümü olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

İzmir ve yakın çevresindeki ören yerlerinden gelen heykeller, kabartmalar Arkaik, Klasik, Hellenistik ve Roma dönemlerine ait heykeltıraşlık eserleri ile mimariye bağlı plastik eserler sergilenmektedir.

Müzede, Klasik Döneme tarihlenen tek heykeltıraşlık eseri, girişte geniş bir alanda sergilenen, İzmir'in hemşehrisi Homeros'a ait olduğu düşünülen heykeldir.

İzmir Agorası'ndan çıkarılan başlar ve heykelcikler, Artemis - Poseidon - Demether Kabartması, Roma Dönemi'nin seçkin eserleri arasında yer alan Nehir Tanrısı Kaistros'u gösteren heykel, İzmir Metrosu Basmane İstasyonu'nun inşaatı sırasında ortaya çıkarılan yazıtlar, Metropolis Kazısı'ndan çıkarılan çeşitli heykeller, yuvarlak ve dikdörtgen sunakların yer aldığı Metropolis Salonu, Teos Dionysos Tapınağı'na ait frizler ile Miletos Tiyatrosu'nun kabartmaları, Helenistik ve Roma Dönemleri'ne ait başlar, Belevi Mezar Anıtı'nın Kabartmaları, Smyrna Topraklı Höyüğü olmak üzere, İzmir çevresindeki Prehistorik yerleşimlerden, Bizans Dönemi'nin sonuna kadar olan

buluntular ve seramik parçaları görülebilir. Müzenin Kıymetli Eserler Bölümü'nde; çeşitli dönemlere ait; kandiller ve figürinler, cam eserler, bronz eserler, hazine odası ve sikke teşhirleri yer almaktadır.

26 İzmir Atatürk Müzesi

Konak

1875 - 1880 yıllarında halı tüccarı Takfor tarafından ev olarak yaptırılmıştır. Kordon'da ayakta kalabilmiş, 19. Yüzyıl Neoklasik formun güzel örneklerindendir. 13 Ekim 1926'da bina İzmir Belediyesi tarafından satın alınmış ve bazı yeni eşyalar da konularak Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Atatürk'e hediye edilmiştir. Atatürk 1930 - 1934 yılları arasında İzmir'e her gelişinde bu evde kalmıştır. Yapı "Gazi Konağı" olarak da anılır.

27 İzmir Ticaret Tarihi Müzesi
Konak

2003 yılında kurulan İzmir Ticaret Tarihi Müzesi kentin kimliğini, ticaret ve kültürle yoğrulan tarihini, günümüze miras kalan arkeolojik ve etnografik eserlerle tüm tarih severlerle buluşturmaktadır. İzmir Ticaret Odası içinde bulunan müze internet üzerinden sanal olarak da ziyaret edilebilmektedir.

Müzede seramik eserler, cam eserler, sikkeler ve Bizans döneminde ekmeğin kalitesinin kontrol altında olduğunu göstermek amacıyla kullanılan ekmek mühürü sergilenmektedir. Müzede 18.Yüzyıl'da İzmir'i ve mahallelerini gösteren maket ziyaretçiler tarafından ilgiyle izlenmektedir.

28 Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi
Konak

1932 – 2001 yılları arasında aralıksız yetmiş yıl boyunca İzmir İtfaiyesi olarak hizmet veren bina, 2004 yılında Kent Arşivi ve Müze binası olarak hizmet vermeye başlamıştır. Dönemin Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'nın adını taşıyan bina İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ait bir arşiv görevi de görmektedir. Kitap satış bölümünde, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kent Kitaplığı'nca basılmış, İzmir'in çok farklı yönlerini içeren kitaplara ve İzmir'in tarihine ilişkin çok detaylı bilgilerin yer aldığı Kent Ansiklopedileri'ne ulaşabilirsiniz. Müzenin avlusunda İzmir Milli Kütüphane'nin süreli yayınlar ve gazete bölümü hizmet vermektedir. Müzeye ayrılan alanda, araştırmacılara açık 1440 cilt Osmanlıca, yaklaşık 8 bin cilt Latin Alfabesiyle basılmış gazete ve 5 bin el yazması eser bulunmaktadır. Müzenin dijital arşivinde İzmirlilerin bağışladığı ve kentin belleğini oluşturan, kuşaktan kuşağa aktarılmış çok sayıda fotoğraf, resim, afiş, belge ve gündelik yaşama ilişkin özgün materyaller araştırmacıların yararlanması için kullanılabilmektedir.

29 Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Müzesi
Bornova

Ülkemizin benzerleri içinde ikinci büyük müzesidir. Aynı zamanda bünyesindeki yüksek lisans eğitim programı ve araştırma yapan kadrosu ile Türkiye'nin ilk akademik müzesidir. 2 bin 500 metrekarelik alanda kurulu olan müze, iki katlıdır. Paleontoloji, kayaç ve mineral, kuşlar, genel zooloji ve evrim, karşılaştırmalı osteoloji galerilerinde tarih öncesi dönemlerden kalma bitki ve hayvan fosilleri ile ilkçağ insanlarına ait izler sergilenmektedir. Müzede Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden getirilmiş 10 - 15 milyon yıllık hayvan ve 350 milyon yıllık bitkiler, omurgasız fosiller yer almaktadır. Müzede 10 bin yıl önce yaşadığı düşünülen bir insanın ayak izi ile iki bin yıllık fil iskeleti ilgiyle izlenebilir.

30 Müzik Müzesi ve Ses Kütüphanesi - MÜZİKSEV
Alsancak

Alsancak Garı karşısında restorasyonu yapılmış eski bir İzmir evinde hizmet veren Müzik Müzesi ve Ses Kütüphanesi (MÜZİKSEV), 2006 yılında açılmıştır. Müze kendi alanında ülkemizin tek müzesidir. Özellikle çağdaş Türk bestecilerine ait değerli notaların ve müzik kitaplarının korunabileceği, müzik eğitimi alan gençlerin, müzikolog ve müziğe ilgi duyan herkesin yararlanabileceği bir müze konumundadır. Müzede Geleneksel Türk Müziği Çalgı Koleksiyonu sergilenmektedir. MÜZİKSEV'in sergi alanında Uluslararası İzmir Festivali'nin 29 yıllık serüveni süresince kullanılan dekor ve kostümlerden örnekler görülebilir, operaların Festival sahnelenişlerini ekranlardan izlenebilir.

31 Selçuk Yaşar Müzesi ve Sanat Galerisi

Konak

İzmirli iş adamı Selçuk Yaşar tarafından, eski bir İzmir konağı düzenlenerek kurulan müze, 1985 yılında açılmıştır. Türkiye'nin ilk özel resim müzesidir. Giriş katı galeri, üst katı ise müzenin sürekli eserlerinin sergilenmesi için kullanılmaktadır. Müzenin büyük bölümünde Selçuk Yaşar Koleksiyonu'na ait resimler ile 1967 yılından bu yana düzenlenen DYO resim yarışmalarında ödül alan resimler sergilenmektedir.

32 Devlet Demiryolları - TCDD Müzesi

Alsancak

Alsancak'taki Gar binasının karşısında yer alan 19. Yüzyıldan kalma Levanten yapıda olan müze iki katlı taş bir binadır. Devlet Demiryolları tarafından restore edilerek müzeye çevrilen binada ülkemizde demiryolu serüvenin başladığı yer olan Aydın Kasaba hattı başta olmak üzere bölgedeki istasyonlardan, hat boyundan ve trenlerden derlenen objeler, belge ve dokümanlar, fotoğraflar sergilenmektedir. Tren ve demiryolları meraklıları tarafından ilgiyle gezilen müze, pazar hariç her gün ziyaret edilebilir.

34 Deniz Müzesi
İnciraltı

Denizciliği tanıtma ve sevdirme amacıyla aktif görevini tamamladıktan sonra hizmet dışına ayrılmış Ege Fırkateyni ile Piri Reis denizaltısı, Müze Gemi'ye dönüştürülmüştür. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Güney Deniz Saha Komutanlığı'nın ortaklaşa çalışmasıyla 2007 yılında ziyarete açılmıştır. İçinde sergi, konferans salonları, deniz izcileri tersanesi de bulunmaktadır. İzmir ve Ege Bölgesi'nin ilk müze gemileri denizciliğe meraklı her yaş grubundan ziyaretçiyi ağırlamaktadır.

33 Doğaltaş ve Teknolojileri Müzesi
Konak

Türkiye dünya mermer rezervinin yüzde kırkına sahip bir ülke. Öte yandan İzmir her yıl Mart ayında, dünyada düzenlenen en büyük beş mermer fuarından biri olan Marble Uluslararası Doğaltaş ve Teknolojileri Fuarı'na ev sahipliği yapıyor. Ülkemizin dünyanın dört bir yanına ihraç ettiği mermerlerinin güzelliğini ve çeşitliliğini sergilemek amacıyla 2007 açılan Doğaltaş ve Teknolojileri Müzesi, Kültürpark içinde Pakistan Pavyonu olarak anılan binadadır. Müzede Türkiye'nin her bölgesinden getirilmiş 300 doğaltaş, dönüşümlü olarak sergilenmektedir.

35 Edebiyat Fakültesi Eski Eserler Koleksiyonu
Bornova

Ege Üniversitesi yerleşkesi içinde sergilenen koleksiyonda binden fazla eser bulunmaktadır. 1995 yılında kurulan alanda bağış yoluyla kazanılmış hem arkeolojik hem de etnografik eserler sergilenmektedir. Edebiyat Fakültesi dekanlık katında yer alan koleksiyonda Mısır hieroglifinden sikkelere, erken Transkafkasya seramiklerinden megara kaselere, mühürlerden kil tabletlere ve yazıtlı stellere kadar bir çok eser bulunuyor.Eserler M.Ö. 3. binden M.S. 20. Yüzyıl'a kadar çok geniş bir sürece tarihleniyor.

36 Ege Üniversitesi Kitap ve Kağıt Sanatları Müzesi

Bornova

Türkiye'nin ilk Kitap ve Kağıt Sanatları Müzesi'nde kağıdın üretiminden, sanat eseri olarak kullanılışına kadar, çok çeşitli kağıt ve baskı aşaması örnekleri yer alıyor. Ege Üniversitesi tarafından 1970 yılında satın alınan müze binası, 19. Yüzyılın ikinci yarısında yapılmış bir Levanten köşküdür. Köşkün tavan silmeleri ve göbek üzerinde görülen alçı süslemeleri dikkat çekicidir. Köşk, 2012 yılında Kitap ve Kağıt Sanatları Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

Müzede ziyaretçilere 700'den fazla eser sunuluyor.

37 Sirkehane - Ege Üniversitesi Balkanlar ve Anadolu Giysileri Müzesi

Bornova

Günümüze Sirkehane adıyla ulaşmış olan binanın 19. Yüzyıl sonları ile 20. Yüzyıl başları arasında bir Rum ailesi tarafından yaptırılmış olduğu tahmin edilmektedir. 2010 yılında tamamlanan restorasyon sonunda Ege Üniversitesi Balkanlar ve Anadolu Giysileri Müzesi olarak düzenlenmiştir. Müze Türkiye'de bir üniversite bünyesinde Kültür Bakanlığı ile ortaklaşa açılan ilk kurum müzesi olma özelliğini taşımaktadır. Müze iki ayrı binadan oluşmaktadır. Teşhir salonunda Anadolu, Trakya yöresi ve Balkan ülkelerinin geleneksel giyim kuşamları 100 mankende

sunulmaktadır. Masalarda ise geleneksel el sanatları, kemerler, tokalar, alınlıklar, bileklikler, kadın tepelikleri sergilenmektedir. Bu bölümde on iki balkan ülkesinin kültürlerini yansıtan geleneksel giysilerin yanı sıra takılar da görülebilir. Halkın günlük yaşamda kullandığı geleneksel ev eşyaları da mutfak bölümünde sergilenmektedir. Bahçedeki binada ise Anadolu, Balkanlar ve Kafkas ülkelerinin geleneksel halk çalgılarından örnekler sunulmaktadır.

38 Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi

Konak

İzmir'deki ilk, Türkiye'deki sayılı oyuncak müzelerinden biri olan müze 2004 yılında Konak Belediyesi tarafından açılmıştır. İzmirli dünyaca ünlü seramik sanatçısı ve ressam Ümran Baradan'ın dünyanın çeşitli ülkelerinden derlediği oyuncaklar ve düzenlediği yarışmalarda derece kazanan yetenekli çocukların yaptığı eserler sergilenmektedir. Müze, İstanbul Oyuncak Müzesi kurucusu yazar ve şair Sunay Akın'ın katkılarıyla 1850'li yıllardan 1970' lere kadar gelen tarihsel dönemde; teneke, tahta, kağıt ve plastik malzemelerden üretilmiş dünya tarihinin en önemli oyuncakları içermektedir. İki katlı müzede ayrıca otantik Türk ailesi odası bulunmaktadır.

39 İzmir Radyo ve Demokrasi Müzesi

Konak

Konak Belediyesi tarafından açılan butik müzelerden olan müze İzmir'in tarihi semtlerinden Basmane semtinde Fahrettin Çemşir tarafından bağışlanan iki katlı ev düzenlenerek ziyarete açıldı. Müzede bağış yoluyla sağlanan 1920 yılından günümüze eski tip radyolar sergileniyor.

40 Neşe ve Karikatür Müzesi
Alsancak

Konak Belediyesi tarafından Alsancak'ta bulunan eski bir köşkün onarımıyla hazırlanan müze 2012 yılında ziyarete açılmıştır. Ziyaretçilerin gezerken keyif alacak şekilde tasarlanan müzede Türk mizah sanatının temsilcilerinin eserleri yer almaktadır. Müzede, Eflatun Nuri, Güngör Kabakçıoğlu gibi Türk karikatürünün önde gelen sanatçılarının eserleri arşivlenmektedir. Karikatüre ilgi duyan öğrenciler için atölye çalışmaları da yapılmaktadır. Müze kütüphanesi, Türk ve dünya mizahını görsel ve metinsel olarak– içeren kitap, albüm, katalog, broşür, dergi, plak, efemera gibi belgeleri ile araştırmacılara da katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Müze dükkanında karikatür dünyasının simgesi çizgi kahramanların çizimleriyle süslü hediyelik ürünler satılmaktadır. Müze Alsancak'ın en hareketli yerlerinden olan Kıbrıs Şehitleri Caddesi'ne birkaç adım uzaklıkta olup, çevresi itibariyle ziyaretçilerine yaz kış keyifli bir ortam sunmaktadır.

41 İzmir Mask Müzesi
Konak

Konak Belediyesi tarafından düzenlenen, İzmir'deki butik müzelerden biri olan Mask Müzesi zemin dışında iki kattan oluşmaktadır. Zeminde kafeterya ve dinlenme bölümü, birinci katta etnik mask bölümü, ikinci katta ise Anadolu seçkisi, iz bırakanlar, sergi salonu ve atölye yer almaktadır.

Müzede İz Bırakanlar bölümünde Atatürk, Mehmet Akif Ersoy, İsmet İnönü, Aşık Veysel, Nazım Hikmet, Atilla İlhan gibi ünlü kişilerin maskları da görülebilir. Anadolu Seçkisi salonunda ise Anadolu'da hala törenlerde kullanılan Kalo Gağan ve Kose Geli Mask, kostümleri izleyicilere sunulmaktadır. Anadolu maskları, tiyatro maskları, ritüel maskların da sergilendiği müzede, mask atölyesi eğitimi de veriliyor.

42 İzmir Kadın Müzesi
Konak

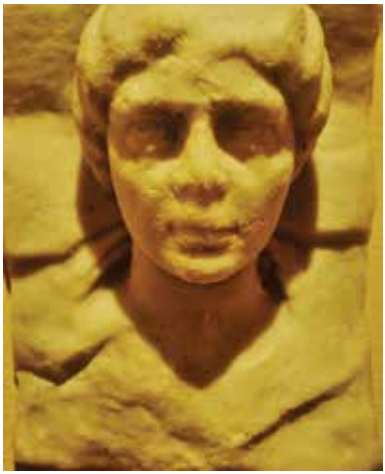

İzmir'in butik müzelerinden biri olan İzmir Kadın Müzesi, aynı zamanda Türkiye'nin ilk kadın müzesidir. İzmir'in en eski semtlerinden Basmane'de yer alan müzede geçici sergi salonu, video art, geçmişten günümüze kadınlar, antik dönemde Anadolu'da kadınlar, öncü kadınlar, koleksiyon eserler, protesto ve kadınlar, enstelasyon odası gibibölümler bulunmaktadır. Müzenin her odası farklı konseptlerde hazırlanmıştır.

43 Uşakizade Latife Hanım Köşkü
Konak

Uşakizade Köşkü, Uşakizade Sadık Bey tarafından İzmir Göztepe'de 1860 yılında inşa edilmiştir. Gazi Mustafa Kemal Paşa 1922'de Uşakizade Köşkü'ne gelmiş ve bir süre köşkü "Başkomutanlık Karargâhı" olarak kullanmıştır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa, 29 Ocak 1923 tarihinde Latife Hanım'la Göztepe'deki bu köşkte kıyılan nikah ile evlenmiştir. Nikah; günümüz medeni nikâhının öncülüğünü yapması açısından önem taşır.

Uşakizade Köşkü, 2001 yılında müze olarak ziyarete açılmıştır.

44 Latife Hanım Köşkü Anı Evi

Karşıyaka

Latife Hanım Köşkü'nün, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Annesi Zübeyde Hanım'ın ömrünün son günlerini geçirdiği ve vefat ettiği yapı olması nedeniyle manevi değeri büyüktür. Binada o döneme ait eşyalar, Atatürk'ün Zübeyde Hanım'ın ve Latife Hanım'ın balmumu heykelleri ile tarihe tanıklık etmek üzere halkın ziyaretine açılmıştır. Köşkün bahçesine girişte bulunan iki uzun selvinin Atatürk ve Latife Hanım için dikildiği söylenir.

45 Hamza Rüstem Fotoğraf Evi

Karşıyaka

Müzede, İzmir'in en köklü fotoğraf stüdyolarından biri olan Hamza Rüstem Fotoğrafhanesi'nin yaklaşık 100 yıllık bir geçmişe sahip arşiv ve koleksiyonu görülebilir. Müzede orijinal fotoğraf makineleri, fotoğraflar, çeşitli fotoğraf malzemesi ve ekipmanları sergilenirken ayrıca fotoğraf evinde mekana adını veren Hamza Rüstem'e ait özel eşyaların yer aldığı bir salon, etnografik nitelikli tarihsel stüdyo bulunmaktadır.

İZMİR ÇEVRESİNDEKİ ARKEOLOJİK ALANLAR

Müzeler, Ören Yerleri, Tarihi Mekanlar

İzmir ilinin kuzeyinde, Bakırçay Havzası'nda yer alan Bergama uygarlık tarihinin en önemli yerleşim alanlarından biridir. Antik Pergamon kenti üzerinde kurulmuştur.

Kentte tarih öncesi dönemlerden itibaren Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı izlerini gösteren çok sayıda yapı bulunmaktadır. Kentte yerleşimin Eski Tunç Çağı'na (İÖ 300) kadar gittiği saptanmıştır.

Her tarafı tarih kokan kent, İzmir'in birçok ilçesi gibi bir açık hava müzesi görünümündedir.

Kültür açısından İzmir'in en zengin ilçelerinden biridir. Tıbbın atası Hekim Galenos ve Parşömen kağıdı ilçenin dünya kültür mirasına yaptığı en önemli katkılardandır. Parşömen günümüze kadar insanlığın bulduğu en kaliteli yazı aracı olarak bilinmektedir. Bergamalılar, parşömen kağıdından yaptıkları kitaplarla bu kütüphanede büyük bir kültür hazinesi yaratmışlar ve Mısır uygarlığı ile yarışmışlardır.

Dünya üzerinde beş antik tiyatroya sahip tek antik kent olan Bergama, Efes'le birlikte görkemli yapılarıyla İzmir ve çevresindeki en önemli iki ören yerinden biridir.

Kent, sahip olduğu arkeolojik değerleriyle 22 Haziran 2014 tarihinde, "Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı" olarak, UNESCO Dünya Mirası listesine giren dünyanın 999'uncu, Türkiye'nin 13.'üncü mirası olarak tescil edilmiştir.

Bergama, Roma, Bizans Dönemi yapılarının yanı sıra çok sayıda Selçuklu ve Osmanlı Dönemi eserlerinin de bulunduğu tarihi bir kenttir. Cami, han, hamam, şadırvan, havra, kapalı çarşı gibi sivil mimari örneği görülmeye değer çok sayıda yapı bulunmaktadır.

Bergama'nın tarih kokan dokusuyla işli sokaklarında dolaşırken evleri de dikkatinizi çekecektir. Kalın dış duvarları, iç sofalı planları, yığma yapı gereklerine bağlı pencere boyutlarıyla ısıyı koruyan bir yapıya sahiptir. Az sayıda evde Sakız Adası mimarisine özgü ahşap cumba ve balkon şeklinde çıkmalar bulunmaktadır. Daracık sokaklarda yerleşmiş, genellikle taş dokulu evlerin alt ve üst katları hemen hemen aynı boyuttadır.

Dünyaca ünlü eserlerini görmek için yıl içinde çok sayıda yerli yabancı turist ağırlayan kentte yıldızlı ve butik oteller ile pansiyonların sayısı giderek artmaktadır.

Her yıl mayıs ya da haziran ayında gerçekleşen dünyanın ikinci Türkiye'nin ilk festivali olan Bergama Kermesi ilk defa 1937 yılında düzenlenmiştir.

Kozak yaylası ilçenin büyüleyici güzelliğe sahip yaylasıdır. Bergama'ya 20 kilometre uzaklıktadır. Çam fıstığı ve dokumalarıyla ünlüdür.

Bergama'da yöreyle özdeşleşen ürünler peynir, üzüm, çam fıstığı ve halıdır. Ayrıca ilçede dünyaca ünlü Parşömen Kağıdı'ndan yapılmış hediyelik ürünler satan yerler büyük ilgi görmektedir.

1 Akropol Ören yeri

Bergama

Kale anlamına gelen Bergama'da şehrin ilk yerleşim yeri Akropol'dür. Bütün görkemiyle kente gelen konuklarını ağırlamaktadır. Bugün teleferikle de çıkılabilen ve çıkarken muhteşem bir Bergama manzarası sunan Akropol 300 metre yüksekliktedir. Bergama krallarının sarayları, tiyatro, kutsal alanlar, tapınaklar, agora, gymnasion, heroon ve diğer Roma Dönemi kalıntıları hep bu görkemli tepe üzerindedir.

1877 yılında başlayan Bergama kazıları sırasında çıkarılan en önemli eser olan Zeus Sunağı, bugün anavatanından binlerce kilometre uzakta Berlin'de Pergamon Müzesi'nde sergilenmektedir. Helenistik dönem, anıt mimarisinin ve heykeltraşçılığının en güzel örneği olan ve Athena' ya adanan yapıt, II. Eumenes zamanında, Galatlara karşı kazanılan zaferin anısına yapılmıştı. Temelin üzerindeki 120 metre uzunluğunda, 2.30 metre yüksekliğindeki kabartmalı frizde Gigantlarla Olymposlu tanrıların savaşı ile ilgili sahneler betimlenmiştir.

Ören yerindeki en görkemli yapılardan bir diğeri baş döndüren yüksekliğiyle Traian Tapınağı'dır. Tapınağın üç tarafı galerilerle çevrilidir.

Dikliği bakımından dünyanın en dik (yaklaşık 70 derece) tiyatrosu da yine Akropol'de yer almaktadır. 15 bin kişilik tiyatronun 80 sıralı seyir bölümünün en üst sırası ile orkestra arasında 36 metre kot farkı vardır.

Tiyatronun terasının üstündeki Athena Kutsal Alanı, günümüzde yalnızca temelleri kalan, Bergama'nın en eski tapınağıdır. Tapınak, Zeus ve Kent tanrıçası Athena'ya adanmıştır.

Helenistik dönemde yaptırılan ve sahip olduğu tahmin edilen 200 bin yazma eserle döneminin en büyük ikinci kütüphanesi olan kütüphane, kent Roma egemenliğine geçtiğinde Antonius tarafından Mısır Kraliçesi Kleopatra'ya armağan edilir.

Bergamalılar, kendi icatları olan parşömen kağıdından yapılmış kitaplarla bu kütüphanede büyük bir kültür hazinesi yaratmışlar, ürünleriyle İskenderiye ve Efes'le rekabet içinde olmuşlardır.

Akropol'de yer alan tapınaklara göre oldukça sade yapılar olan saraylar, depolar, son derece detaylı şekilde planlanmış su yolları, yukarı agorası (pazaryeri) oldukça etkileyicidir.

Akropol'deki Demeter Kutsal Alanı, Hera Kutsal Alanı ve İon tarzında tamamen mermerden inşa edilmiş Dionysos Tapınağı dolaşırken başınızı döndürecek yapılardır.

Çok kısa bir süre önce Bergama Belediyesi'nin yaptığı "Tarih Üç Boyutlu Canlanıyor" projesiyle antik yapıların yanlarındaki panolara kare kodlama sistemi yerleştirilmiştir. Böylece antik kenti gezmeye gelen ziyaretçiler bilgisayarlarına indirdikleri ücretsiz bir uygulamayla Kızıl Avlu, Zeus Sunağı, Athena Tapınağı, Zeus - Asklepion Tapınağı'nın iki bin yıl önceki görüntülerini 360 derece sanal olarak izleme olanağına sahiptir.

2 Kızıl Avlu - Bazilika

Bergama

Bergama, hıristiyanlık tarihi açısından da son derece önemli bir yer olarak bilinmektedir. Mısır Tanrıları tapınağı olarak yapılan Serapeion (Bazilika) daha sonra St. Jean Kilisesi olarak hıristiyanların dinsel mekanı olmuştur. Aynı yapının avlusunda şimdi de Müslümanların ibadet ettiği Kurtuluş Camisi bulunmaktadır. Bu yapı Bergama'da dinsel hoşgörünün en güzel bir örneğidir.

3 Asklepion Ören Yeri
Bergama

Bergama'da yer alan Asklepion Tapınağı, M.Ö.4.Yüzyıl'da inşa edilmiştir. Eskiçağ'da Epidaurus ve Kos'taki örneklerine eşdeğer önemde bir sağlık tedavi merkeziydi. Merkez, Sağlık Tanrısı Asklepios'a adanmıştı. Asklepios Kutsal Alanı, galerili avlusu, 3 bin 500 kişilik tiyatro yapısı, İmparator Hadrianus'a ait kült salonu, kütüphanesi, yuvarlak planlı Asklepios Tapınağı ile Roma Dönemi'nde oldukça önemli bir sağlık merkeziydi. Güney kesiminde Hellenistik Dönemden kalma üç küçük tapınak ile uyku odaları, kutsal kaynak ve havuzlar bulunmaktadır. Döneminde, "Ölümün girmesinin yasak" olduğu yer olarak ünü tüm dünyaya yayılmıştır. Günümüz eczacılığının simgesi olan yılanlı sütun burada Kutsal Yol denilen alanda gelenleri karşılar.

Asklepion kutsal alanı hıristiyanlık dönemine kadar önemini korumuştur. Kutsal kaynak yanında burada tedavi gören hastaların soğuk ve sıcak havadan korunmasını sağlamak amacıyla uzun bir yer altı tüneli yapılmıştır.

Roma döneminin ünlü eczacı ve hekimi Galenos'un, saray hekimi olmadan önce bu tapınakta çalıştığı bilinmektedir.

4 Bergama Müzesi
Bergama

Anadolu'daki en önemli antik kentlerden biri olan Bergama'daki müze 1936 yılında eski bir mezarlık olan alanda ziyarete açılmıştır. Binanın projesi, Zeus Altarı'ndan esinlenilerek oluşturulmuştur. Müze sergilenen zengin arkeolojik ve etnografik eserleriyle, benzerleri içinde en önemli müzelerden biridir.

Müzede Hellenistik Dönem ile Roma ve Bizans Dönemi'ne ait mermer mimari eserler, kadın ve erkek heykelleri, Zeus Sunağı'nın maketi ve Berlin'deki orijinal yapının fotoğraflarıyla canlandırılması, Demeter Kutsal Alanı'nın maketinin yanı sıra, Akropol, Asklepion, Kızıl Avlu (Serapeion), Musalla Mezarlığı alanında yapılan kazılardan bulunan eserler sergilenmektedir.

Müzenin etnoğrafya bölümünde ise Bergama ve yöresine ait geleneksel sosyal yaşamı, kültürel değerleri yansıtan zengin eser koleksiyonu bulunmaktadır.

Bergama Müzesi'nde iç mekan sergilemesinin yanı sıra iç avlu ve bahçesinde de çeşitli kültür dönemlerine ait taş eserlerin sergilenmesine yer verilmiştir.

Müze çevresinde Çamlıpark olarak da adlandırılan Yunus Emre Parkı, Gülbahçesi ve Çakıl Park, Arasta gezinizden sonra dinlenip bir şeyler içebileceğiniz yerlerdir.

BERGAMA

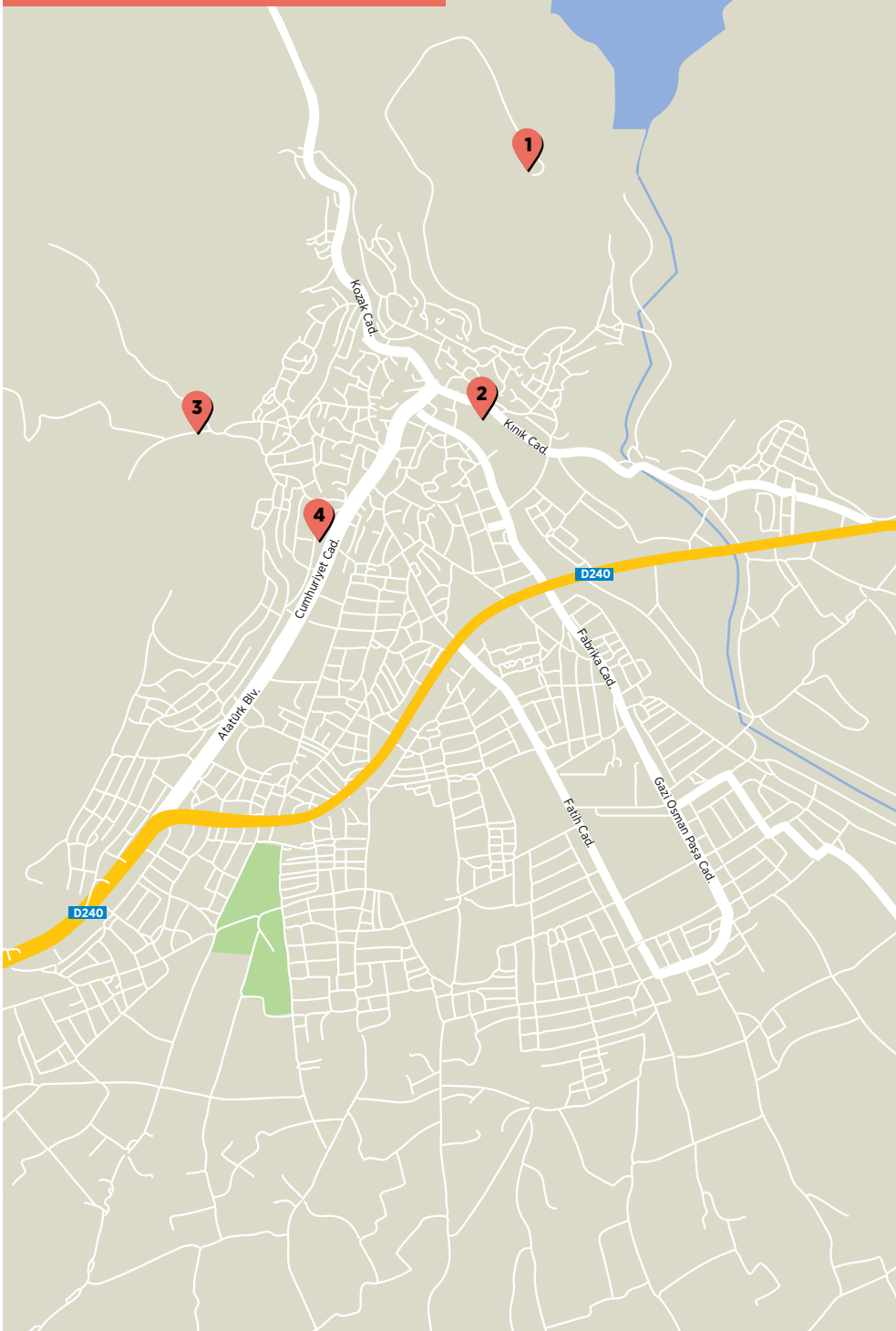
1
2
3
4
Kozak Cad.
Kınık Cad.
Cumhuriyet Cad.
Atatürk Blv.
D240
D240
Fabrika Cad.
Fatih Cad.
Gazi Osman Paşa Cad.

Çandarlı

Dikili, Ege Denizi kıyısında, Midilli'nin karşısında bir sahil kentidir. İlçede yapılan arkeolojik çalışmalar sonucu Dikili'nin M.Ö. 5000 - 4000 yıllarına kadar uzanan bir geçmişi olduğu anlaşılmıştır. Antik Aterneus kenti ilçe sınırlarındadır.

İlk çağlarda Lidyalılar, İranlılar, Frikya ve Mysialılar daha sonra Romalılar, Bergamalılar; orta çağda da Bizanslılar, Cenovalılar, Selçuklular ve Osmanlılar hakim olmuşlardır. Dikili bölgesindeki tarihi kent ve sitelerde Aristo, Hermos, August, İskender gibi ünlü isimler zaman zaman bulunmuşlardır.

Deliktaş Köyü'nde kaya mezarları, Ceneviz Kalesi, Üç Taşlar, Hatipler Kalesi ile Osmanlı döneminden kalma su kemerleri, mübadeleden önce Dikilideki Rumların yaşadığı Makaron Çiftliği ve Bademli kıyısına yakın bir ada üzerindeki Aya Nikola Kilisesi görülebilir tarihi yerlerdir.

İlçedeki Atatürk Botanik Bahçesi çok etkileyici bir gezi alanıdır. Karadağ'da bulunan volkanik Karagöl, Nebiler Köyü'ndeki şelale, Çukuralan Köyü yakınındaki Kemente Yaylası da görülebilecek yerler arasındadır.

Dikili'nin mavi bayraklı plajları da tatilciler için harika bir tatil olanağı sunar. Eşsiz kumsalların olduğu 40 kilometre uzunluğundaki sahilinin her noktasından denize rahatlıkla girilebilir.

Dikili aynı adla anılan limanı ile hareketli bir gümrük kapısı durumundadır. İzmir'e gelen turistlerin bir bölümü Dikili'den giriş yapar. Bunların çoğu yakında bulunan Bergama (Pergamon) kentinin tarihi - kültürel varlıklarını görmeye gelen günü birlik turistlerdir. Antik dönemde Pergamon'un limanı durumunda olan Dikili, bugün de aynı işlevini sürdürmektedir.

Aterneus Antik Kenti
Dikili

Bergama - Dikili karayolunun Dikili yol ayırımına yakın bir yerde (Ağılkale) bulunur. Aterneus Kalesi'nin yapım tarihi Pergamon'dan daha eskidir ve Tunç Devri'ne dayanmaktadır. Helenistik dönemde yapıldığı için önemli bir yerdir ve Helenistik dönem bütün ayrıntılarıyla burada yaşamaktadır.

Pitane
Çandarlı

Dikili'nin güneyindeki Çandarlı Körfezinin kuzey kıyısında yer alan bir yerleşim yeridir. Çandarlı'nın 13 ya da 14. Yüzyıllarda yapıldığı bilinen görkemli kalesi ülkemizin en iyi korunmuş kalelerinden biridir.

ALİAĞA

Ege Bölgesi'nin batısında, Ege Denizine kıyısı olan Aliağa, ağırlıkla sanayi kenti olarak bilinse de Herodot'un sözünü ettiği 12 Aiolis kentinden biri olarak önemli ören yerlerine sahip bir ilçedir. Güneyinde Nemrut (Aigai) Limanı bulunan Aliağa yakınlarında Kyme ve Myrina antik kentleri bulunmaktadır. İlçe sınırlarıdaki Yeni Şakran'da ise 12 Aiolis kentinden biri olan Gryneion kenti bulunmaktadır. Agora, tapınak ve tiyatrosu bulunan Aigai Antik Kenti'nin yanı sıra Aiolis kentlerinin en önemlilerinden biri olarak bilinen Kyme Antik Kenti görülebilir. Kyme Antik Kenti sikke basan ilk aiol kentleri arasındadır. Son yıllardaki kazılarda agora, stoa, tiyatro, küçük tapınak, sütunlu yol, yerleşim bölgesi, Helenistik Dönem sur duvarı ortaya çıkartılmıştır. Bunların yanı sıra Bizans Kalesi'ndeki restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Çıkan buluntulardan Kyme'nin özellikle Helenistik Dönem'de kuyumculuk alanında önemli rol üstlendiği tahmin edilmektedir. İlçe sınırları içinde yer alan bir diğer antik kent de Myrina Antik Kenti'dir. Burası da bir Aiolis kentidir. Kent kalıntıları Aliağa'dan Çanakkale yönüne giderken, yaklaşık 4 kilometre uzaklıktaki Güzelhisar Çayı'nın denize döküldüğü bölgede, Öteki ve Birki adlı iki tepe ve çevresinde yer alır. Bu kent, Helenistik Çağ'da pişmiş topraktan yapılma figürin denilen küçük heykelcikleriyle ünlenmiştir.

FOÇA

Deniz kıyı uzunluğu 55 kilometre olan ve üç tarafı denizle çevrili bir yarımada üzerine kuruludur. Tarihi ve turistik değerleri, doğal güzellikleriyle bir deniz kasabası durumundaki Foça'nın İzmir'e uzaklığı 74 kilometredir.

Adını, Siren Kayalıkları'nda ve çevredeki adalarda yaşayan Akdeniz Fokları'ndan aldığı söylenmektedir. Bu nedenle kentin simgesi Fok balıklarıdır. Antik dönemde Phokaia olan adı, daha sonra Foçateyn'e ve zaman içinde Foça'ya dönmüştür.

Phokaia, İon yerleşimlerinin en önemlilerinden biridir. Dönemin İonya'sı felsefe, mimarlık ve heykeltraşçılıkta öncü olan kent M.Ö. 11. Yüzyıl'da Aiollar'ca kurulmuştur. M.Ö. 9.Yüzyıl'da İon yerleşimi başlamıştır.

Antik dönemde Phokaialılar'ın usta denizci oldukları, 50 kürekli ve 500 yolcu alabilen tekneleri bulunduğu bilinmektedir. Bölge insanlarının mühendislik ve denizcilikteki başarıları ile Ege, Akdeniz ve Karadeniz'e açılarak çok sayıda koloni kurduğu bilinmektedir. Karadeniz'de Amysos (bugünkü Samsun); Çanakkale Boğazı'ndaki Lampsakos (bugünkü Lapseki); Midilli Adası'nda Methymna (bugünkü Molyvoz); Güney İtalya'da Elea (bugünkü Velia); Korsika'da Alalia; Güney Fransa'da Massalia (bugünkü Marsilya), Nice ve Antibes; İspanya'da Ampuria, Foçalılar'ın tarihte kurduğu koloniler arasındadır. Phokaialılar denizcilikte olduğu kadar ticarette de başarılı olmuşlardır. Phokaia, İonya'da, doğal altın - gümüş karışımı elektron sikkeyi ilk bastıran kent olmasının yanı sıra erken Hıristiyanlık döneminde piskoposluk merkezi olarak da kullanılmıştır.

Foça Kalesi bugün UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'ndedir.. Deniz kıyısında, sakin, huzurlu ve keyifli bir yaşantının olduğu bugünkü Foça özellikle iç turizm yönünden hareketli bir beldedir. Kent tarihi eserlerle iç içe durumdadır. Kasabanın her yerinde gezenlerin karşısına bir tarihi kalıntı çıkabilir.

Kybele Açıkhava Tapınağı, Anadolu'nun en eski tiyatrosu olduğu tahmin edilen tiyatro, Foça'ya 10 kilometre uzaklıktaki kaya anıt mezar (Satrap Mezarı) Taş Ev, yine bir kaya mezarı olan Şeytan Hamamı, Beşkapılar Kalesi ve Osmanlı döneminden kalan hamamlar, Foça'da gezilebilecek tarihi kalıntılar arasındadır.

Foça'nın Arkaik dönemde beş kilometre uzunluğunda surlara sahip olduğu da anlaşılmıştır. Heredot bu duvarlardan sıkça bahsettiği için Heredot Duvarı olarak anılmaktadır.

Yel değirmenleri ise Foça'ya gelirken inilen yokuşun solunda yer alan Top Dağı üzerindedir. Çoğu taştan yapılmış Foça evleri ise beldeye ayrı bir güzellik ve zenginlik katmaktadır.

Denizcilik Müzesi
Foça

Foça'da deniz kıyısında yer alan Denizciliği Tanıtma, Sevdirme, Yaygınlaştırma Merkezi'nde denizcilikle ilgili materyaller, objeler, bilgi, belge ve dokümanlar bulunmaktadır. Müze zaman zaman farklı konulardaki sergilere de ev sahipliği yapmaktadır.

MENEMEN

İzmir il merkezine 39 kilometre uzaklıkta yer alan Menemen, çömlekleri, hasır sepetleri ve çileğiyle ünlü bir ilçedir. Menemen'deki ilk yerleşimin Helvacıköy Höyük'te M.Ö 4000 - 3500 yılları arasında olduğu tahmin edilmektedir. Tarihçesi Troya Savaşı'ndan da öteye giden Larissa Antik Kenti ilçede görülebilecek tarihi kalıntıların bulunduğu yerdir. Menemen'den Aliağa'ya giderken 7. kilometrede yer alan tepe üzerindedir. Yüzey buluntularında sur, tapınak, akropol ve nekropol kalıntı ve izleri bulunmaktadır. Larissa'daki buluntular 6, 5 ve 4. yüzyıllardaki Aeol mimarlığının bu güne kadar bilinen en güzel örnekleri arasında yer alırlar.

KEMALPAŞA

İzmir'in doğusunda bulunan Kemalpaşa'nın il merkezine uzaklığı 37 kilometredir. Antik çağda Nymphaion diye anılan ve eski çağlardan beri yerleşime açık olan kentin adını su perilerinden aldığı söylenmektedir. İlkçağ'da anıtsal çeşmelere de bu nedenle Nymphaion denilmektedir. Kentin adı Osmanlı döneminde Nif olarak anılsa da, Mustafa Kemal 8 Eylül 1922 gecesi burada konaklayınca, kazanın adı Kemalpaşa olarak değiştirilir ve o gün bugün bu adla anılır.

İlçe el yapımı nazar boncukları ile ünlüdür.

Ulucak Höyüğü
Tekfur Sarayı
Kemalpaşa

Kemalpaşa çevresindeki yerleşimlerin Neolitik Çağa kadar uzandığı anlaşılmıştır. Bölgedeki en önemli kazı alanı Ulucak Höyüğü'dür. Kemalpaşa'daki bir başka önemli eser de halkın Kız Kulesi ya da Tekfur Sarayı olarak söylediği Laskarisler Sarayı'dır. İznik'te kurulan Bizans İmparatorluğu'nun sayfiye olarak kullandığı idari merkez işte bu saraydır. İstanbul dışında inşa edilmiş bir imparator sarayı olarak çok önemlidir. Üç katlı sarayın kalıntısı bugün ilçede büyük bir parkın içinde durmaktadır.

Luwi Yapıtı Savaşçı Kabartması
Kemalpaşa

Hitit askeri kabartması olarak adlandırılan bu eser Torbalı yolunun (Karabel Geçidi) sekizinci kilometresinde bulunur. M.Ö. 13.Yüzyıl'a ait Hititlerden kalma kabartma, Ege Bölgesi'nde Hititlerden kalma tek örnek olarak bilinmektedir. Bu anıt Hitit Krallığının bölgedeki egemenliğini ve gücünü ifade etmektedir. Yüksekliği yaklaşık 2,5 metre genişliği 1,5 metredir.

Ümran Baradan Güzel Sanatlar Müzesi
Kemalpaşa

Çiniliköy Mahallesi'nde bulunan seramik sanatçısı ve ressam Ümran Baradan'a ait olan Müzede sanatçı tarafından yapılmış tablo ve seramiklerle, çeşitli sanatçıların ödüllü ve müzayedeye girmiş eserleri bulunmaktadır.

ÖDEMİŞ

İzmir'in güneydoğusunda yer alan, bereketli toprakları, Bozdağ, Gölcük Yaylası, Birgi'siyle Ödemiş gezmeye görmeye doyulmayacak ilçelerden biridir..

Ödemiş'te inançtan kış turizmine, yayla turizminden ekoturizme çok farklı turizm çeşitlerini yaşama olanağı bulunmaktadır.

Ödemiş; Hitit, Fridya, Lidya, Pars, Roma ve Bizans döneminden eserlere ev sahipliği yapmaktadır.

Ödemiş yöresel el sanatları, meşhur köftesi ve Cumartesi günleri düzenlenen muhteşem ve çok renkli pazarıyla da Ege'nin geleneksel yapıdaki sımsıcak ilçelerinden biridir. Ödemiş'e karayolunun yanı sıra trenle de gidilebilir.

Ödemiş ayrıca Cumartesi pazarıyla da ünlü bir ilçedir. Türkiye'nin en büyük açık alışveriş alanı olarak kurulduğu bilinen pazarda keyifli zaman geçirebilirsiniz. Pazarda, Kadınlar Pazarı denilen bölümde de yöreye özgü iğne oyaları, nakışlı dokumalar, tekstil ürünlerini satın alabilirsiniz. Ödemiş ziyaretinde ünlü köftesinden yemeden dönmemenizi öneririz.

Bozdağ - Gölcük

İzmir çevresindeki en görkemli dağlardan olan Bozdağ 2 bin 159 metre yüksekliktedir. Hem Ödemiş hem Salihli üzerinden ulaşılmaktadır. Yaz aylarında oldukça serin olan Bozdağ, kışın kara hasret olan İzmirlilerin karla buluştuğu ender adreslerden biridir. Aralık ve Mart ayında hizmet veren kayak tesisinde konaklama için bir otel de bulun.

Enfes bir manzarası bulunan Gölcük ise, yaz aylarında İzmir'in en serin bölgelerinden biri olarak bilinir. Sakin, huzurlu bir ortamı bulunan ve her mevsim birbirinden güzel fotoğraflar çekebileceğiniz göl çevresinde çok sayıda restoran, piknik alanları yürüyüş yolları ve yöresel ürünlerin satıldığı dükkanlar bulunmaktadır.

Sivil mimarinin en güzel örneklerinin bulunduğu Birgi, doğal güzellikleriyle göz kamaştıran Gölcük ve Bozdağ İzmir'de en sık gidilen günübirlik rotalarından biridir.

Ödemiş Müzesi
Ödemiş

Ödemiş'te 1983 yılında tamamlanan müze binasında arkeolojik ve etnografik eserler bulunmaktadır. Arkeolojik eserlerbölümünde kandiller,bronz eserler, süs eşyaları, seramikler vb eserlerle Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuk ve Osmanlı Dönemlerine ait çok özel sikkeler bulunmaktadır.

Etnografik eserler bölümünde; çoğunluğu Osmanlı dönemine ait çeşitli silahlar, bakır ve gümüş eşyalar, cam eserler, süs eşyaları, el işlemeleri, giysi örnekleri sergilenmektedir. Müzede yöreye özgü günlük yaşamda kullanılan eşyalar ile el sanatları örnekleri de görülebilir.

Yıldız Kent Arşivi ve Müzesi
Ödemiş

Ödemiş Belediyesi Yıldız Kent Arşivi ve Müzesi (ÖYKAM) Ödemiş'e gelip de "görmeden dönme" kategorisindeki çok özel bir müzedir. Müzede sadece Ödemiş'in değil Ege Bölgesi'nin de tarihini, kültürünü, sosyal yaşamını, ekonomisini, günlük yaşamı objeler ve dökümanlarla detaylı olarak anlatılmaktadır. Ödemiş'in ünlü otellerinden Yıldız Otel'in alt ve üst katında bulunan toplam 13 oda ve dört koridor, restore edilerek bugün görenleri hayran bırakan bir müzeye dönüştürülmüştür. Müzedeki sergi salonunda Çeyiz, Gelin, Düğün Sergisi gibi oldukça renkli ve incelikle hazırlanmış tematik sergiler de düzenlenmektedir.

Müzenin kundura odası, berber odası, saatçi odası gibi tematik animasyon odaları ve tütün kırma sahnesinin canlandırıldığı bölüm ilgiyle izlenmektedir.

Müzenin avlusundaki kafeterya bölümünde bir şeyler içip yorgunluk atabilir, girişte yer alan satış bölümünden de yöreye özgü ipekten yapılmış iğne oyalarından satın alabilirsiniz.

Birgi - Çakırağa Konağı

Birgi

Ege Bölgesi'ne özgü mimari üslubu günümüze kadar korunmuş konaklarından birisidir. Konağın inşaatının 1761 yılında Şerif Aliağa tarafından başlatıldığı bilinmektedir. Ancak konağın zengin, renkli ve süslemeli stili, tezyinatının 19. Yüzyılın ilk yarısında yapılmış olduğunu göstermektedir.

18. Yüzyılın ikinci yarısında inşa edilen ve resim stilinden de 19. Yüzyılın ilk yarısında tezyinatının yapıldığı anlaşılan konak özellikle ahşap işçiliği ve panoramalarıyla dikkati çekmektedir. Bu süslemeler hiç bozulmadan günümüze kadar ulaşmıştır.

Konak sahibinin İstanbullu ve İzmirli iki eşine ait olduğu belirtilen iki başodada İzmir ve İstanbul'un 19.Yüzyıl ortalarına ait çizimler oldukça etkileyicidir. Müzenin çevresinde yöre sakinlerinin ve özellikle de kadınların el işlerini ve kurutulmuş ürünlerini sattığı sergilikler yer almaktadır.

TİRE

Tire, doğa ile tarihin iç içe olduğu bir ilçedir. Tarihi üç bin yıl öncesine kadar giden Tire, Hitit, Frigya, Pers, Helen, Roma ve Bizans dönemlerinden gelen zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Tire ovasının ismi olan Asia çayırları Homeros'un İlyada destanında bile geçmektedir.

Tire, Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli merkezlerinden biri olmuştur. Tire'de cami, han, hamam, külliye, çeşme, kütüphane, mescid gibi görülmesi gereken sivil mimari örneği çok sayıda tarihi yapı bulunmaktadır.

İzmir'in günübirlik rotaları arasında yer alan Tire pazarıyla da ünlü bir ilçedir. Taze sebze meyve almanın yanı sıra el işlerinin de sergilendiği bu pazarı görmek için İzmir'in birçok yerinden ilçeye salı günleri özel turlar düzenlenmektedir.

İlçede urgancılık, nalıncılık, semercilik, körüklü çizme, kalaycılık, nalbantlık, yorgancılık, saraciye, ahşap oymacılığı, Beledi dokuması üreticiliği, keçecilik ve iğne oyası üretimi hala sürdürülmektedir. Geleneksel el sanatı ürünleri farklı ve yeni kullanım alanları yaratılarak, günümüze uyarlanmakta ve gelen turistler tarafından büyük ilgi görmektedir.

Necip Paşa Kütüphanesi
Tire

Tire Necip Paşa Kütüphanesi, 1827 yılında II. Mahmut Dönemi devlet adamlarından Gürcü Mehmet Necip Paşa tarafından yaptırılmıştır. Yörenin en önemli kültür miraslarındandır. Necip Paşa Vakfı'na ait toplam 671 cilt kitap mevcuttur. Bunların tamamı onarım ve bakımı yapıldıktan sonra kırmızı deri mahfazalar içine alınarak vakfedilmiştir. Bu mahfazalar cilt sanatının eşsiz örneklerindendir. Üzerlerine kaplanan çeşitli ebru örnekleriyle cilt sanatıyla ilgilenenlerin hayranlığını çekmektedir.

Yeni Cami
Tire

Yeni Cami, 16. Yüzyıl'da Yeniçeri Kethüdası Behram Ağa tarafından yaptırılmış olup Kurtuluş Mahallesinde yer almaktadır. Yeni Camii, Tire Camileri içinde, minaresi ve camisi kesme taşlardan yapılmış tek örnektir. Gerek harem, gerekse son cemaat yeri, kalem işi süslemeleri, Osmanlı Klâsik Döneminin gözde örneklerindendir.

Eski Yeni Hamam
Tire

Osmanlı klasik dönem yapılarından olan Eski Yeni Hamam, kent merkezindeki 20 tarihi hamam arasında, bugün çalışan tek hamamdır. . Erkekler hamamının güney batı bölümünde büyükçe bir havuz bulunmaktadır. Işık yönünden, Tire'nin en sağlıklı hamamı olan mekanın 600 yıllık bir tarihi olduğu tahmin edilmektedir.

Yoğurtluoğlu Külliyesi
Tire

15. Yüzyıl'da yapılan ve 2005 yılında ibadete açılan Yoğurtluzade Külliyesi de iki sıra halinde 14 medrese odasıyla oldukça görkemli bir yapıdır. Külliyenin farklı tarihi eserlerden devşirilen sütunları oldukça ilginç bir görüntü oluşturmaktadır. Külliye de bir de rasathane bulunmaktadır.

Tire Müzesi
Samizade Meydanı No:10 - Tire

Tire Müzesi, bir arkeoloji ve etnografya müzesidir. 1935 yılında kurulmuştur. Müzenin değerli eserleri arasında, Osmanlı İmparatorluğu zamanında Tire Darphanesi'nde basılan gümüş paralar (mangır) bulunmaktadır. Özellikle nakışlı mangırlar, Osmanlı Dönemi paraları içinde oldukça değerli kabul edilenler arasındadır. Dünyanın saygın koleksiyonlarında, Tire darplı paraların önemli bir yeri vardır. Müzede taşınır kültür varlıkları Arkeoloji ve Etnoğrafya salonlarında görülebilir. Arkeoloji salonunda M.Ö. 3500 ile M.S. 1100 yıllarına ait heykeller, mezar stelleri, mermer masa ayakları, mermer ve pişmiş toprak lahitler, cam eserler, pişmiş toprak yağ kandilleri, kronolojik sıra ile sikkeler, bronz yağ kandilleri, elektron ve gümüş sikkeler ile pişmiş toprak heykelcik parçaları ile çocuk heykelleri sergilenmektedir.

Etnografya salonunda ise el yazması Kur'an - ı Kerim'ler, yazı takımları, erkek ve kadın ceketleri, karyola örtüleri (iplik ve sim işli), çeyiz sandıkları, nalınlar, hamam ve şifa tasları, gümüş kadın ziynet eşyaları, Avrupa kökenli olup Osmanlı Döneminde kullanılan seramikler, çeşitli dönem savaş aletleri, derviş ve zaviye eşyaları, Çanakkale seramikleri, tablolar, halılar, kilimler ve vitray pencereler sergilenmektedir.

Çalışma saatleri: Pazartesi dışında her gün 08.30 - 12.30/13.30 - 17.30

İzmir'e 40 kilometre uzaklıktaki Torbalı, sınırları içinde bulunan Metropolis Antik Kenti ile İzmir'deki önemli ören yerlerinden biridir. Torbalı çevresinde insan yerleşimine ilişkin ilk kanıtlar Neolitik Çağ'a kadar uzanmaktadır. İnsanların yerleşik hayata geçip, tarım ve hayvancılıkla uğraştığı bu çağdan kalan kesici ve delici aletler günümüzde Metropolis antik kent kalıntılarını bulunduğu alan ile Kuşçuburun ve Tepeköy'deki neolitik yerleşimlerin varlığını kanıtlamaktadır.

Metropolis Antik Kenti

Torbalı

Smyrna - Ephesos arasındaki yol üzerinde bulunan Metropolis Antik Kenti, Torbalı'ya 12 kilometre uzaklıktadır. Kazı çalışmaları 1989 yılında başlanan kette çalışmalar sürmektedir. Topraklarının verimliliği nedeniyle ticaretin her dönem hareketli olduğu kentte, tarım özellikle de üzüm, zeytin üretimi öne çıkmıştır. Ege Bölgesi'nin önemli şarap üretim merkezlerinden biri olmuştur. Yaklaşık 3 bin 600 seyirci kapasitesine sahip zemini mermer döşeli tiyatrosu oldukça görkemlidir. Soylu koltukları bulunan tiyatrodaki koltuklardan biri İzmir Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmektedir. M.Ö. 3 Yüzyıl'a tarihlenen sur duvarlarıyla Akropolü, geniş stoası, son derece modern ve gelişmiş hamamları, umumi tuvalet yapısı, kent meclisinin toplandığı yapı, Helenistik çağda yapılmış kalesiyle mutlaka ziyaret edilmesi gereken ören yerlerinden biridir. Kale çevresinde çok sayıda seramik, küpe, sikke, bronz eser, cam, toprak ve seramik eşya bulunmuştur.

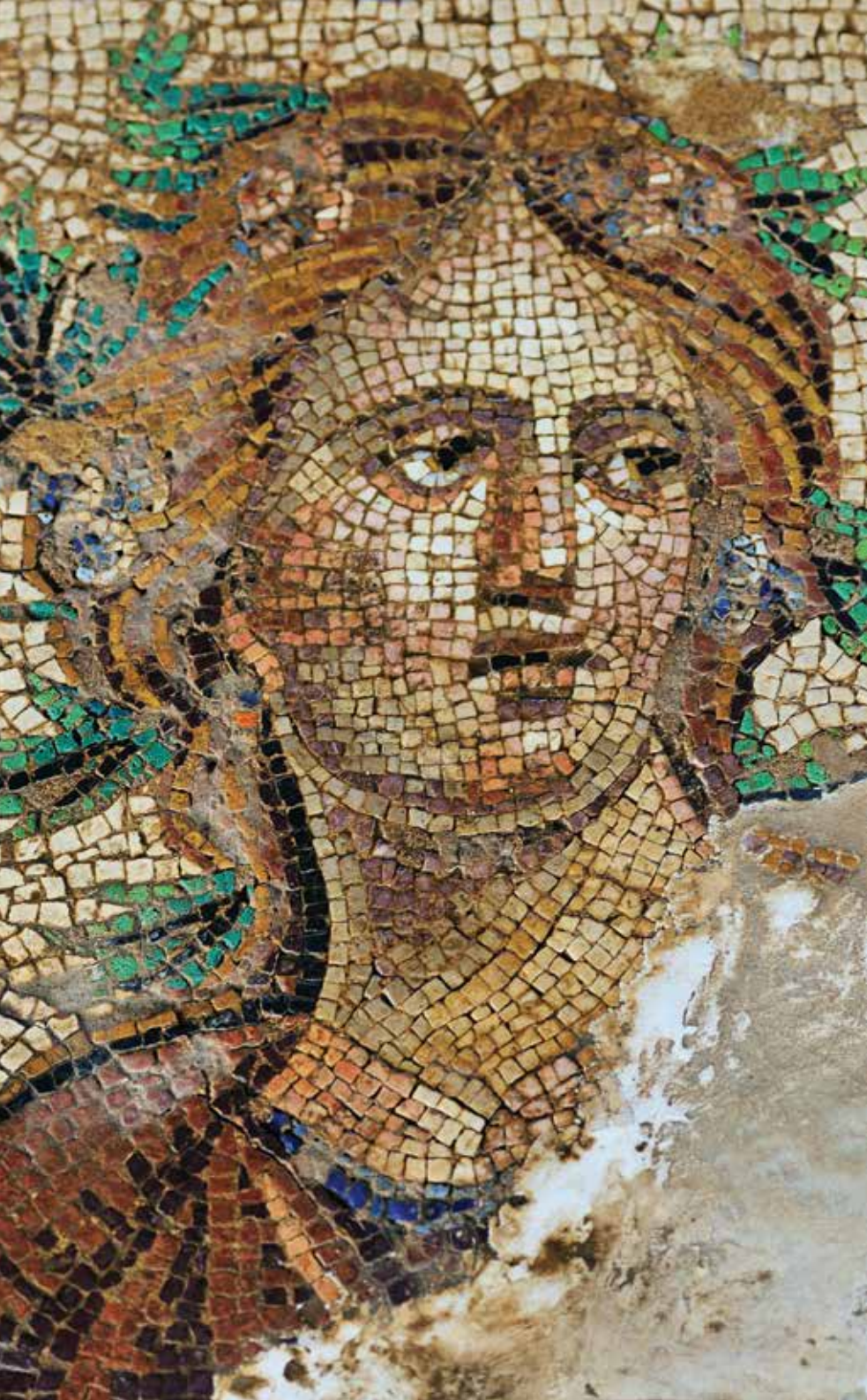

İzmir kent merkezine uzaklığı 15 kilometre olan Menderes, İzmir'in en verimli ve bereketli ovalarına sahip ağırlıkla bir tarım bölgesidir.

Menderes mesire yerleri, Özdere ve Gümüldür gibi kıyı yerleşim yerleriyle özellikle yaz aylarında deniz turizmi açısından tercih edilen bir bölgedir. İlçe sınırları içinde çok sayıda antik kent bulunmaktadır. Klaros Kutsal Alanı, Kolophon Antik Kenti ve Notion Antik kenti, ilçeye zenginlik katan ören yerleridir.

Klaros Kutsal Alanı Kehanet Merkezi

Ahmetbeyli, Menderes

Ahmetbeyli sahiline çok yakın bir noktada bulunan Klaros dönemin önemli bilicilik merkezlerinden biridir. Eski dönemlerde olduğu gibi, bugün de Apollon Klaros Kutsal Alanı, Anadolu ve dünya arkeolojisinde önemli bir yere sahiptir.

Kehanet merkezinde ayrıca Anadolu'nun eski dönemde ender rastlanan yapılarından olan katagogeion (misafirhaneler) de bulunmaktadır. İçinde mutfak ve hamam bulunan, konaklaması ücretli olan bu misafirhanelerin bir kısmı ortaya çıkartılmış durumdadır. Kutsal Alan'daki Apollon Tapınağı ise, İonia'da inşa edilmiş olan tek Dor Tapınağı olmasıyla da ünlüdür.

Kolophon (Değirmendere) ve Notion (Ahmetbeyli) Antik Kenti

Menderes

Kolophon antik kenti, bir İon kentidir. Antik kent verimli ovaya egemen, su kaynakları açısından zengin tepelik arazi üzerinde yer almaktadır. Adına sikke basılan kentin, M.Ö. 4. Yüzyıl'da büyük ve görkemli bir kent olduğu bilinmektedir.

Notion Antik Kentinde ise Ahmetbeyli Köyü sınırları içinde yer almaktadır. İzmir'e 50 kilometre, Kolophon'a ise 15 kilometre uzaklıktadır. Ören yerinde tapınak, tiyatro ve sur duvarlarından kalıntılar görülmektedir. Kentin Bizans döneminde önemli bir piskoposluk merkezi olarak kullanıldığı da bilinmektedir.

SELÇUK

Selçuk, tarihi, çevre ve doğal güzellikleriyle İzmir'in en önemli turizm merkezleri içinde yer almaktadır. İl merkezine uzaklığı 70 kilometredir. Efes Antik kenti ile Meryem Ana Evi'nin sınırları içinde bulunduğu Selçuk hem inanç hem kültür turizminin gözde merkezidir. İlçeye 9 kilometre uzaklıktaki Pamucak ise sahip olduğu mavi bayraklı plajlarıyla yaz tatilcilerinin tercih ettiği yerlerin başında gelmektedir. Yerleşim yeri olarak tarihi M.Ö. 5000 yılına kadar giden Selçuk, tarih içinde dinlerin yayılması ve genişlemesi bakımından merkez olmuş bir beldedir. Eski çağların putperest dünyasında Paganizmin merkezi olan Efes, Dünyanın Yedi Harikası'ndan biri olan Artemis Tapınağı'nın da yapıldığı yerdir. Selçuk, İslamiyet döneminde ise İsa Bey camisi gibi görkemli bir yapıya sahip olmuştur. Antik Efes kenti yakınında kurulan ve yüzyıllar boyunca Türkiye'nin en çok ziyaret edilen turizm bölgelerinden biri olan Selçuk'ta her türlü konaklama tesisi bulunmaktadır.

1 Efes Antik Kenti

Selçuk

Dünyanın dört bir yanından yıl boyunca milyonlarca yerli yabancı turisti ağırlayan Efes Antik kenti, ülkemizin en çok tanınan ören yerlerinin başında gelir. Asya eyaletinin başkenti ve en büyük liman kenti olarak ün yapan Efes'in Hellenistik ve Roma çağlarında en görkemli dönemlerini yaşadığı biliniyor. 200 bin kişilik bir nüfusa sahip olan kent, hamamları, su yolları, tapınakları, kütüphanesi, zengin evlerindeki mozaikler ve süslemeler, heykel ve anıtsal yapılardaki görkemle bugün de göz kamaştırmaya devam ediyor.

Efes kentinin ilk kuruluşu M.Ö. 6000 yıllarına kadar inmektedir. Son yıllarda yapılan araştırma ve kazılarda Efes çevresindeki höyükler (tarih öncesi tepe yerleşimleri) ve kalenin bulunduğu Ayasuluk Tepesi'nde Tunç Çağı ve Hititlere ait yerleşimler saptanmıştır. Bugün sadece yüzde 20'sinin kazıldığı bilinen antik kent, hala dünyada en fazla ziyaret edilen ören yeri konumundadır.

Çalışma saatleri:
Yaz Dönemi 08:30 - 19:00
Kış Dönemi 08:00 - 17:00

Klasik dönemde dünyanın yedi harikasından biri olan Artemis Tapınağı, Arkadiane Liman Caddesi, gladyatörlerce de kullanıldığı bilinen 24 bin kişilik büyük tiyatro, Artemis tapınağı'na uzanan 400 metrelik mermer döşeli caddesi, kanalizasyon sistemleri, antik kentin en çok tanınan yapısı Celsus Kütüphanesi, pazar yeri, duvar resimleri ve mozaikleriyle görkemli Yamaç Evleri, Aşk evi, Skolastika Hamamı, Hadrian Tapınağı, 9,5 metre yüksekliğinde Traian Çeşmesi, Memmius Anıtı, bir imparator adına yapılmış Efes'teki ilk tapınak olan Domitian Tapınağı, Devlet Agorası, Meryem Kilisesi, gladyatör dövüşlerinni de yapıldığı Stadyum, şehrin sur duvarlarının hemen yakınındaki Vedius Gymnazyumu ören yerinde mutlaka görülmesi gereken noktalardır.

Ören yerinde sesli rehber sistemi ve müze mağaza bulunmaktadır.

2 Efes Arkeoloji Müzesi
Selçuk

İlk olarak 1929 yılında Selçuk'ta bir depo oluşturulmuş, kazılarda bulunan eserler buraya getirilmiştir. Müze yüz yılı aşkın zamandır kazı yapılan Antik Efes Kenti'nde bulunan eserlerin sergilendiği önemli bir yapıdır.

Bugün kullanılan müzede sergileme 1964 yılında başlanmıştır. Müzede Efes kazılarından çıkartılan eserler sergilenmektedir.

Eserlerin tarihi M.Ö. 4. bin yıldan başlayıp Prehistorik, Miken, Arkaik, Klasik, Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı devirlerine kadar uzanır. Müze 2014 yılında kapsamlı bir restorasyonla yenilenmiştir.

Atatürk Mah. Uğur Mumcu Sevgi Yolu, Selçuk -İzmir
Çalışma saatleri:
(Nisan - Ekim) 08.30 - 17.30
(Kasım - Mart) 08.30 - 18.30

3 Ayasuluk Kalesi
Selçuk

Saint Jean (Aziz Yuhanna) Kilisesi'nin kuzeyinde, tepenin en yüksek kısmında bulunan iç kale, son zamanlarda yapılan araştırmalara göre Efes'in ilk yerleşme yerinin üstünde yer almaktadır. Bugün görülen sur duvarları Bizans, Aydınoğulları ve Osmanlı dönemlerine aittir. Taş, tuğla ve harçla örülmüş olan duvarlar 15 kule ile desteklenmiştir. Kale içinde taş döşemeli sokaklar, çeşitli büyüklükte sarnıçlar, bir cami ve en yüksek kısımda bir kilise kalıntısı vardır.

4 Bizans Su Kemerleri
Selçuk

St. Jean (Aziz Yuhanna) Takip Kapısı'nın doğusundan başlayıp ilçe içinde ve özellikle istasyon çevresinde sağlam olarak kalmış olan Bizans su kemerleri, Şirince Boğazı'nda devam etmekte ve kuzeye doğru yönelmektedir. Bunlar, Belevi ile Selçuk arasındaki Pranga mevkii doğusundaki su kaynaklarından sağlanan içme suyunu, Selçuk Ayasuluk Tepesi'ndeki Bizans Dönemi yerleşimine ve Ortaçağ'ın Hac merkezi olan St. Jean Kilisesi'ne ulaştırıyordu. İstasyon çevresinde 15 metre yükseklikte sağlam kalabilen su kemerlerinin ayaklarında, Efes ve Artemision'dan getirilen devşirme mermer bloklar, düzeltilerek kullanılmıştır. Bunlar arasındaki Arkaik döneme ait İon sütun başlıkları önemlidir.

5 Efes Kent Belleği Müzesi
Selçuk

(İsabey Mahallesi Namık Kemal Caddesi No:13 Selçuk)

Selçuk Belediyesi tarafından 2012 yılında düzenlenen ve hizmete açılan müze binasında 19. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı İmparatorluğu döneminde Reji ambarı olarak kullanılmış, Cumhuriyet Döneminde Tekel'e devredilmiştir. Kentin kentin endüstri mirası olan yapıda Selçuk'un tarihi dokusunu, halkın ortak kültür mirasını yansıtan sergileme yapılmaktadır. Güncel ve süreli sergilerin yanı sıra eğitim, araştırma ve kültür merkezi olarak hizmet vermektedir. Yapılan sözlü tarih çalışmaları da sergilenmektedir. Müzenin hemen yakınında Anadolu'daki ilk demiryolu hattı olan İzmir - Aydın demiryolu üzerindeki Ayasuluk İstasyonu da Selçuk'ta mutlaka görülmesi gereken yerler arasındadır. Müzenin çevresinde esnaf lokantaları ve çok sayıda kafe bulunmaktadır.

6 Selçuk Çamlık Açık Hava Buharlı Lokomotif Müzesi
Çamlık Köyü - Selçuk

Çalışma saatleri: Her gün 09.00 - 18.00 Çamlık Buharlı Lokomotifler Açık Hava Müzesi demiryolu ve karayolu ile Selçuk'a 7 kilometre uzaklıktadır. Müze iki nedenle Çamlık'ta kurulmuştur. Ülkemizin ilk demiryolu olan İzmir - Aydın demiryolu Çamlık'tan geçmektedir ve bu demiryolu üzerindeki tamir atölyesi için bu köy seçilir. Müze olarak 1991 yılında ziyarete açılmıştır. Atatürk 1937 yılında Ege manevralarını izlemek için Beyaz Tren ile geldiği Çamlık'ta bir gece konaklamıştır. Bu nedenle müzede Atatürk'ün kullandığı vagonlardan biri de tüm donanımıyla sergilenmektedir.

7 Şirince Köyü
Selçuk

Selçuk'a 7 kilometre uzaklıktaki Şirince Köyü, denizden 350 metre yükseklikte bir dağ köyüdür.

Köydeki en eski yapı olan ve Manastır adıyla söylenen vadi içindeki kulenin, Antik Efes kentinin kurulduğu dönemden kaldığı düşünülmektedir. Köyde Aziz Johannes Kilisesi ilgi çeken tarihi mekanlar içindedir.

Geçen yüzyıldaki dokusunu koruyan ve geleneksel mimariye sahip evleri, daracık parke taşlı sokaklarıyla, yeşillikler içindeki Şirince ev yapımı şarapları ve butik otelleriyle ünlüdür.

Günübirlik gezilerin önemli duraklarından olan beldede çok sayıda restoran, konuklara geleneksel tatları ve yöresel yemekleri sunmaktadır. Kadın üreticilerse sergiliklerinde oyalar, yerel dokumadan yapılmış otantik giysilerin satışını yapmaktadır.

8 Saadet Hatun Hamamı Müzesi
Selçuk

Selçuk Efes Müzesi'nin hemen yanında bulunan hamam, Türkiye'de açılan ilk hamam müzesidir. Selçuk İlçesinde bilinen yedi eski Türk hamamı vardır. 16. Yüzyıl'a tarihlenen hamam, geleneksel Türk hamamlarının birçok özelliklerini taşır, soğuk, ılık ve sıcak olmak üzere üç bölümlüdür.

SELÇUK

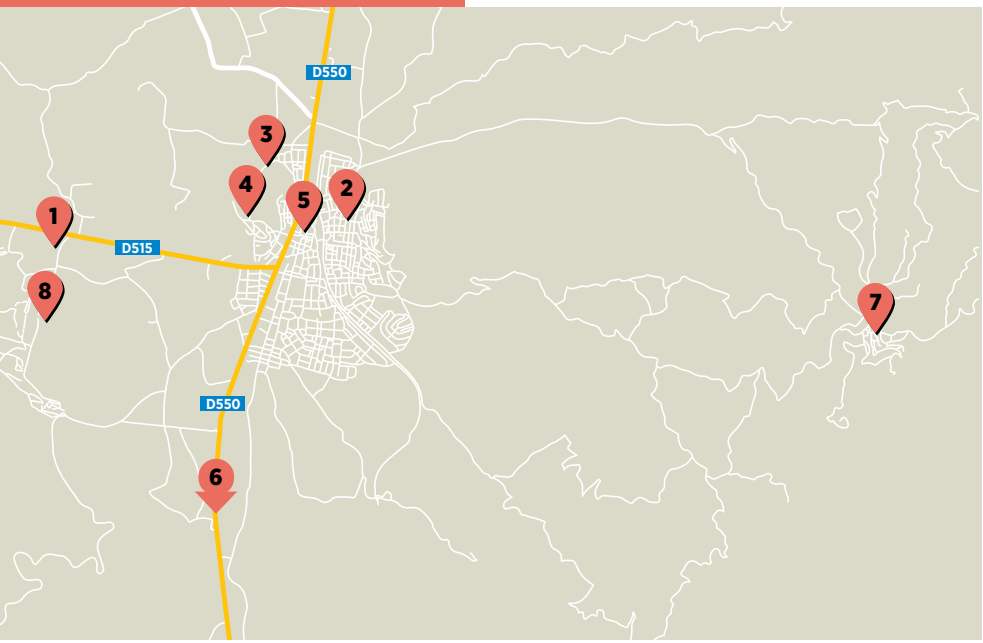

ÇEŞME

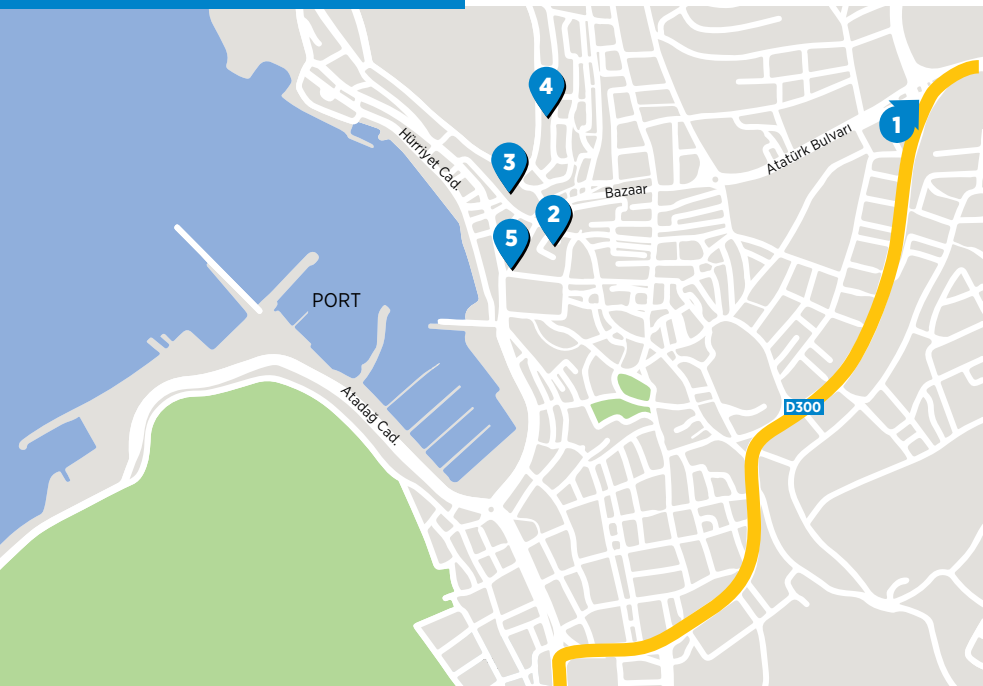

Üç tarafı denizle çevrili Urla Yarımadası'nın batıya uzanan kısmındaki Çeşme Yarımadası'nın İzmir il merkezine uzaklığı 86 kilometredir. İlçe çok yoğun turistik ilişkisi bulunan Sakız Adası'na da 8 mil uzaklıktadır.

İlkçağda Erythrai kentine bağlı küçük bir yerleşim olan Cyssus daha sonraları Sakız Adası Rumlarının oturduğu bir köy halini alır. Halk burayı Rumca'da "Geçit yeri" anlamına gelen "Perama" adıyla anar. Günümüzde kente adını veren çeşme, o dönemde köy meydanında da bulunmaktadır. 14. yüzyıldan itibaren bölgenin egemenliğini ele geçirmeye başlayan Türkler, burayı Çeşme olarak adlandırır. İlçede bir dönem sayıları yüze kadar çıkan çok sayıda çeşme olsa da bugün tarihi çeşmelerin çoğu akmamaktadır.

Turistik bir yer olmakla birlikte tarihi yönden de oldukça zengin bir ilçe olan Çeşme'de 12 İon kentinden biri olan Erythrai (bugünkü Ildırı) antik kenti de gelenlere zengin arkeolojik buluntuları görme olanağı sunar.

Çeşme, Lydia, Pers, Pergamon (Bergama) Krallığı, Roma ve Bizans egemenliklerini yaşamıştır. Çeşme Limanı'nın ön plana çıkmasındaki en önemli faktörlerden biri de Sakız Adası'ndan Anadolu kıyılarına en yakın ve güvenilir nokta olmasıdır. Bu nedenle liman, yüzyıllar boyunca ticari alışverişi canlı halde sürdürebilmiştir.

İlçede bugün çoğu akmayan ancak işlemeleriyle dikkat çeken çok sayıda tarihi çeşme de bulunmaktadır. Kaymakam Sadık Bey Çeşmesi, Kabadayı Çeşmesi, Kandıra Çeşmesi, Memiş İbn-i Ahmet Çeşmesi, Murabutzade Hüseyin Kaptan Çeşmesi işçilikleriyle dikkat çeken çeşmelerdir.

Çeşme'ye Üçkuyular'daki otobüs terminalinden günün her saati otobüs kalkmaktadır. İlçeye otoban üzerinden yaklaşık bir saatlik bir yolculukla ulaşılmaktadır. İlçeye havaalanından servis de bulunmaktadır.

1 Erythrai Antik Kenti

Ildırı

Eski çağlarda Cyssus adıyla anılan Çeşme, İonya'nın önemli kentlerinden Erythrai'nin iskelesi durumundadır. Bugün Ildırı olarak anılan bölge, Çeşme merkeze 22 kilometre uzaklıktadır. Erythrai kelimesi Yunanca'da kırmızı anlamında kullanılmaktadır. Tarihi ilk Tunç Çağı'na kadar giden kentin, toprak renginin kızıl olmasından da bu isimle anıldığı düşünülmektedir. Bir başka varsayım da Erythrai adının, ilk kurucu Giritli Rhadamanthes'ten geldiğidir. Ticaretin oldukça yoğun yaşandığı kent, bir dönem üretilen ve dışarıya satılan değirmen taşlarıyla da ünlenmiştir.

Kentte bir tiyatro da bulunmaktadır.

Kentteki kazı çalışmalarında Athena Tapınağı, tiyatro, anıt mezar (heroon), Helenistik ve Roma dönemine ait villalar, yerleşim surları ortaya çıkartılmıştır. Yörede yaşayanların, arkeolojik alana ilişkin farkındalığını arttırmak, agro turizmi canlandırmak için son yıllarda Erythrai Festivali düzenlenmektedir. Küçük çaplı olsa da festival yörede hareketlilik yaratmaktadır.

2 Çeşme Kalesi
Çeşme Merkez

II. Beyazıt tarafından 1508 yılında yaptırılan kale, altı kulesi ve üç yanındaki hendeklerle dimdik ayakta durmaktadır. Tarihi kalede zaman zaman uluslararası festival ve müzik yarışmaları düzenlenmektedir. Kalenin önünde büyük Türk komutanı Kaptan-ı Derya Cezayirli Hasan Paşa'nın, yanında aslanı bulunan heykeli bulunmaktadır.

3 Çeşme Müzesi
Çeşme Merkez

Çeşme Arkeoloji Müzesi; Çeşme Kalesi içinde yer almaktadır. Müze salonlarında ve açık alanda; Erythrai Antik Kenti'nde yapılan kazılardan çıkarılan ve Çeşme çevresinden gelen mermer heykeller, çeşitli dönemlerden mezar taşları, pişmiş toprak figürinler, çanak çömlek, mimari elemanlar, batıklardan çıkarılan amfora, çapa, demir ve bronz toplar, mancınık gülleleri, eski zeytin ezme düzeneği sergilenmektedir. Müzenin girişindeki Sanat Galerisi yıl içinde çok sayıda sergiye ev sahipliği yapmaktadır.

(Musalla Mahallesi 1001 Sokak No:1 Çeşme)

***Çalışma saatleri**: Pazartesi hariç hergün 08.30 - 12.00 - 13.00 - 17.00.*

4 Aya Haralambos Kilisesi
Çeşme

İnkilap Caddesi üzerindeki, Rum Ortodoks ibadethanesi olarak inşa edilen kilise yapılan restorasyonun ardından sergilerin, konserlerin düzenlendiği bir kültür merkezi olarak kullanılıyor. Çeşme'de özellikle yaz aylarında son derece hareketli olan çarşı içindeki kilisenin tavan süslemeleri ve akustiği dikkat çekicidir.

5 Kervansaray
Çeşme

Çeşme Kalesi yakınındaki Kervansaray, 1528 yılında Kanuni Sultan Süleyman tarafından yaptırılmıştır. Çeşme'ye ayrı bir özellik katar. Tarih içinde özellikle yabancı tüccarların konaklaması için kullanılan kervansaray günümüzde 45 odalı bir otel olarak hizmet vermektedir. Kervansaray'da ayrıca gece eğlence mekanları ve alışveriş merkezleri de bulunmaktadır.

VESAIRE

KARABURUN

Yunan mitolojisinde sıkça adı geçen Mimas, bugünkü adıyla Karaburun İzmir'in en sessiz, sakin, doğasıyla, eşsiz florasıyla insanı büyüleyen cennet koylara sahip bir ilçesidir.

İzmir merkezine uzaklığı 105 kilometre olan Karaburun, Urla üzerinden karayolu ile İzmir'e bağlıdır. Üçkuyular Semt Garajı'ndan kışın saat başı, yazın ise yarım saatte bir ilçeye otobüs kalkmaktadır.

Karaburun Yarımadası'ndaki Çakmaktepe yöresinde yapılan kazılarda Kalkolitik döneme ait (M.Ö 4000) kesici araçlar, taş el baltaları ve ilkel çanak çömleklere rastlanmıştır. Büyükada'da Roma dönemine ait kaya mezarları, Hisarcık altı bölgesinde de kale kalıntısı görülebilir. Karaburun'da bugün bulunan çok sayıda taş ve mermer ocağının antik dönemde de aynı amaçla kullanıldığı biliniyor.

Bölgede M.Ö 3000'li yıllardan itibaren Hititler, onların ardından sırası ile bölgeye Yunanlılar, Persler, Romalılar ve Bizanslılar egemen olmuştur. Antik dönemde bölgedeki Erythrai kenti sayesinde oldukça önemli bir kültür ve ticaret merkezi durumuna gelmiştir. Osmanlı döneminden bugüne ayakta kalan yapılar cami ve çeşmelerdir.

Özellikle sıcak yaz günlerinde İzmir'in en serin bölgesi olan Karaburun, geçmiş yıllarda Ahırlı olarak da anılmaktadır. Açık denize sahip beldenin son derece temiz denizinde balıkçılık da yaygındır.

Nergis ve enginarıyla ünlü yarımadanın önemli merkezlerinden biri Mordoğan'dır. İzmir - Çeşme otoyoluna 35 kilometre uzaklıktadır. Gün doğumunda mor rengin egemen olması nedeniyle bu ismi aldığı tahmin edilmektedir. Efsanesiyle anılan nergis çiçeği, nergis kadar keskin kokusuyla sümbül yarımadaya ekonomik gelir getiren endemik bitkileri arasında yerini alır.

Mordoğan beldesinde, 700 yıl önce bir genç kızın vasiyeti üzerine yapılan yöreye özgü çiçek işlemeleriyle ünlü Ayşe Kadın Camisi görülmeye değer eserlerdendir. Genç kızın çeyizinde işlenen nergis, sümbül, karanfil ve zeytin, caminin ustası tarafından kubbe kısmına doğal bitkilerden elde edilen boyalarla yumurta akı kullanılarak resmedilmiştir. Cami içinde bulunan 450 yıl önce üretilmiş, ahşaptan iki buçuk metre boyundaki saat hala çalışır durumdadır.

Balıklıova beldesindeki kahvaltı mekanları ve balık restoranları ise her mevsim çok sayıda ziyaretçi ağırlamaktadır.

SEFERİHİSAR

Türkiye'nin ilk Cittaslow (Sakin Şehir) kenti Seferihisar, İzmir kent merkezine 45 kilometre uzaklıktadır. Seferihisar, tarihe saygılı, temiz çevre, doğal yaşamı öngören, yerel değerlerin, kültürün korunarak gelecek nesillere aktarılmasını hedefleyen ve tüm dünyada giderek yaygınlaşan Citta Slow hareketinin Türkiye'deki başkenti konumundadır. Mandalina bahçeleri, bağcılık, zeytin ve zeytinyağı kentin en değerli tarım ürünleri olmakla birlikte CittaSlow hareketiyle birlikte çok yoğun bir turizm beldesi haline gelmiştir.

Teos Antik Kenti
Seferihisar

M.Ö. 11. yüzyıldan itibaren yerleşilen antik kentte, akropolün güneyinde antik tiyatro, Hellenistik Dönem'in önemli mimarlarından Hermogenes'in eseri olan Dionysos Tapınağı, Hellenistik Dönem kent suru, agora, agora tapınağı, bouleuterion, sarnıç ve antik güney limanın iskelesine ait kalıntılar ile iskele üzerinde inşa edilmiş küçük bir kilise halen görülebilmektedir. Antik Tiyatro, Güney Liman, Karagöl Antik Mermer Ocağı Seferihisar'da görülmesi gereken yerlerdendir.

Sığacık Kalesi
Seferihisar - Sığacık

Sığacık Mahallesi'nde yer alan kalenin geçmişi Selçuklular Dönemi'ne kadar uzanmaktadır. Kalenin Kuşadası, Ayasuluk ve Seferihisar adında üç ayrı kapısı vardır. Sakin Şehir hareketiyle birlikte Sığacık Kale içinde ciddi turizm hareketliliği başlamıştır. Pazar günleri düzenlenen yerel pazar, kendi tarım ürünlerini üreten yerel üreticinin ürünlerini sattığı, kadınların el emeklerini sergilediği çok ilgi gören bir hafta sonu rotası haline gelmiştir.

Seferihisar'da ve Kale içinde yaşayan kadınlar evlerinin önünde kendi ürettikleri yöreye özgü tatlıları, yemekleri satmakta, aile bütçelerine katkılı olmaktadır.

Deniz kıyısındaki bu sakin beldede çay bahçeleri, kafeler, çok sayıda deniz ürünlerinin sunulduğu restoranlar, küçük sevimli balıkçı lokantaları yer almaktadır.

Lebedos
Ürkmez

Gümüldür - Ürkmez arasında bugün Kısık adı ile bilinen yarımada üzerinde kurulan kent, 12 İon kentinden biridir. Sur içinde antik yapılara ilişkin kalıntılar bulunmakta, ancak çoğu temelden yukarıya çıkmamaktadır.

Kent Belleği Müzesi ve Anı Evi
Seferihisar

Seferihisar'da 1929 yılında öğretmen Hamza Efendi tarafından yapılmış ev, bugün ilçe tarihine ışık tutan Kent Belleği Müzesi ve Anı Evi olarak kullanılmaktadır. 2013 tarihinde hizmete açılan müzede bağışçılar tarafından getirilen kentin tarihine ışık tutan bilgi, belge ve anı değeri taşıyan objeler sergilenmektedir. Bina, Kültür Bakanlığı tarafından Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescillenmiştir.

Zenşiye Güler Konağı, Seferihisar
Telefon: 0.232. 444 7 74
Çalışma saatleri: Pazar hariç hafta içi her gün, saat 08.30 - 18.00

URLA

İzmir'in batısında, kendi adını taşıyan yarımadanın merkezindeki eski bir yerleşim merkezidir. İzmir il merkezine uzaklığı 37 kilometredir. Urla'nın İzmir Körfezi'ndeki sahilinde 12 adası bulunmaktadır. Bu adalardan dördü yerleşime açıktır. Diğerleri ise günübirlik turizmde önemli bir merkez olarak kullanılmaktadır. Eski çağlarda Klozemenai olarak anılan Urla'da kentin tarihi günümüzden 6 bin yıl öncesine kadar kesintisiz var olmuştur. İlçede Osmanlı döneminden kalan çok sayıda cami, çeşme yer almaktadır. Urla Yenice Mahallesi'ndeki Şadırvan ve Mustafa Kemal Caddesi'ndeki Mermerli Çeşme görülmeye değer eserler arasındadır.

Klozemenai ve Liman Tepe Kazı Alanı

Urla

12 İon kenti arasında anılan Klazomenai, Urla - Çeşme yarımadasının kuzey kıyısında, İzmir Körfezi'nin ortalarında yer almaktadır. Tarihi 6 bin yıl öncesine kadar kesintisiz giden Klozemenai Pers akınlarının yoğunluk taşıdığı M.Ö. 6. Yüzyıl'da Karantina Adası'na taşınır. Klozemenai'de yapılan kazılarda günümüzden 2600 yıl önce çalışan, Anadolu'da bilinen en eski zeytinyağı işliği - fabrikası bulunmuştur. İşlikte depolarla birlikte yakınındaki iki su kuyusu da

açığa çıkarılmıştır. Antik zeytinyağı işliği, 2004 - 2005 yılında yapılan çalışmalarla antik dönemdeki işliğin aynısı yeniden inşa edilerek zeytinyağı elde edilmiştir. İşlikte antik dönemde Klozemenai için üretilen amforaların replikaları da görülebilir.

Urla'daki Klazomenai Zeytinyağı Fabrikası, deposu ve kuyuları ile çevredeki diğer yapılardan farklı mimarileriyle dikkat çekmektedir. İşlikte zaman zaman çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenmektedir.

Öte yandan 1979 yılında keşfedilen ve İskele Mahallesi'nin bir başka bölümünde yer alan Liman Tepe Höyüğü ise kazanılan yeni bir zenginliktir. Liman Tepe'de Türkiye'nin ilk su altı kazı ve araştırmaları gerçekleştirilmektedir. Batı Anadolu sahil kesiminin en önemli yerleşmelerinden biri olan Liman Tepe, Kalkolitik Çağ'dan Roma Dönemi sonuna kadar yaşam kesintisiz sürmüştür. Ele geçen buluntulara göre, kentin en eski kültür tabakalarından itibaren denizaşırı ticaret ilişkilerinin merkezinde olan güçlü bir liman kenti konumunda olduğu anlaşılmaktadır.

Liman Tepe'de 2000 yılından bu yana sürdürülen sualtı kazı ve araştırmaları bugün sualtında kalmış olan liman tesislerinin araştırılmasına yönelik olarak sürdürülmektedir.

Klazomen Tahaffuzhanesi
Urla

Binası ve donanımıyla yaklaşık 150 yıldır ayakta olan Klazomen Tahaffuzhanesi ya da bugün bilinen adıyla Karantina Adası, dünyada ayakta kalmayı başarmış, tescilli üç karantina adasından biridir. Tahaffuzhane, sefer sırasında yolcu ya da çalışanları arasında bulaşıcı hastalık görülen gemilerin karantina sürelerini geçirip, gerekli sağlık önlemleri alınıncaya kadar konakladıkları, hastaların iyileştirilmesi için büyük liman yakınlarına kurulmuş sağlık kuruluşları olarak tanımlanıyor.

Klazomenai Antik Kenti'nin yanı başında yer alan Klazomen (Urla) Tahaffuzhanesi 1865 yılında, o yıllarda sterilizasyon konusunda oldukça iyi durumda olan Fransızlar tarafından yaptırılmış. Adaya giden bugünkü yol 1950 yılında yapılmışsa da bu yolun hemen yanı başında deniz içinde M.Ö. 6. Yüzyıl'da İskender döneminde yaptırılan mermer yol da görülebiliyor.

Yolcuların bir zamanlar sterilizasyon için girdikleri Tahaffuzhane binasında içinde sterilizasyon malzemeleri, rıhtımdaki raylı sistem, etüv kazanları, duş kabinleri, ahşap dolaplar, çamaşırların yerleştirildiği özel fileler büyük bir titizlikle korunmuş durumda.

(Urla Devlet Hastanesi arkası - Karantina Adası)
Telefon: *0.232. 752 26 14*
(Özel izinle gezilebiliyor.)

Levent Köstem Zeytinyağı Müzesi
Uzunkuyu-Urla

Dünyanın en büyük zeytinyağı müzesi olarak yapımı süren bina, dünyada bilinen ilk zeytinyağı üretiminin yapıldığı Klazomenai Antik Kenti'nin bulunduğu Urla ilçesinde. Beş bin metrekarelik bir alana sahip eski bir fabrikada yapımı süren müzede zeytinin üç bin yıllık öyküsü anlatılacak. Milattan önceki dönemde de zeytin ve şarap üretimiyle ünlü olan Urla'daki müze, dünyadaki 26 zeytinyağı müzesinden biri olacak. Şu anda yapımı sürerken bile sergilenen eserlerle büyük ilgi gören müzede zeytinyağı üretim teknolojileri, sabun üretimi, zeytin ve zeytinin tarihi, dini kitaplardaki yeri, sağlığa etkileri, zeytinyağının dünyadaki yolculuğu anlatılacak.

Telefon:
0.232. 463 52 31
0.533 617 46 35

TELEFONLAR

Agora Açıkhava Müzesi
(Namazgah Mah. 816 Sk. No: 29
İkiçeşmelik, Konak, İzmir)

Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APİKAM)
Şair Eşref Bulvarı - Çankaya
Telefon: 0.232.293 39 00
www.apikam.org.tr
Agora Gişe Telefon: 0.232.483 46 96

Altınpark Kazı Alanı
(Altınpark Caddesi - Basmane)
Telefon: 0.232 489 07 96
Bergama Akropol Ören yeri
Kurtuluş Mah. Akropol Yolu No: 2,
Bergama
Telefon: 0.232. 631 07 78

Bergama Asklepion ören yeri
Zafer Mahallesi Prof. Dr. Frieldhelm
Korte Caddesi No:1 Bergama
Telefon : 0.232 631 28 86

Bergama Müzesi
Zafer Mahallesi, Cumhuriyet Cad.
No:6, Bergama
Telefon: 0.232.631 28 83

Birgi - Çakırağa Konağı
Birgi, Ödemiş
Tel : (0232) 531 52 05

Çeşme Müzesi
Musalla Mahallesi 1001 Sokak No:1
Çeşme
Telefon: 0.232.712 66 09

Deniz Müzesi
İnciraltı
Telefon: 0.232.278 52 34
www.denizmuzeleri.tsk.tr

Devlet Resim ve Heykel Müzesi, Sanat Galerisi
Mithat Paşa Caddesi - Konak
Telefon: 0.232.482 03 93

Devlet Demiryolları - TCDD Müzesi
Atatürk Caddesi - Alsancak Gar
Karşısı - Alsancak
Telefon: 0.232.464 31 31/4520

Doğaltaş ve Teknolojileri Müzesi
Lozan Kapısı girişi - Kültürpark
Telefon: 0.232.497 10 00

Ege Üniversitesi Balkanlar ve Anadolu Giysileri Müzesi - Sirkehane
Fevzi Çakmak Caddesi No:33 Bornova
Telefon: 0.232.342 48 78
www.sksdb.ege.edu.tr/alt - birimler / muzeler

Edebiyat Fakültesi Eski Eserler Koleksiyonu
(Ege Üniversitesi Kampüsü - Edebiyat Fakültesi, Bornova)
Telefon: 0.232.388 40 00 /3943

Ege Üniversitesi Kitap ve Kağıt Sanatları Müzesi
(Gençlik Caddesi No:4, Bornova)
Telefon: 0.232.374 59 31
www.kksm.ege.edu.tr

Ege Üniversitesi Tabiat Tarihi Müzesi
Ege Üniversitesi yerleşkesi - Bornova
Telefon: 0.232.388 26 01
www.tabiattarihi.ege.edu.tr

Efes Selçuk Arkeoloji Müzesi
Atatürk Mah. Uğur Mumcu Sevgi Yolu,
Selçuk / İzmir
Telefon : 0.232 892 60 10 - 11

Hamza Rüstem Fotoğraf Evi
6522 Sok.No:8 Yalı Mah. Mavişehir - Karşıyaka
Telefon: 0.232.324 53 57
www.karsiyaka.bel.tr

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü - Merkez Turizm Danışma Bürosu
(Akdeniz Mahalesi 1344 Sokak No:2 Pasaport)
Telefon : 0.232.483 62 16

İzmir Arkeoloji Müzesi - İzmir Müzesi
(Birleşmiş Milletler Caddesi - Konak)
Telefon:0.232.489 07 96
www.izmirmuzesi.gov.tr

İzmir Atatürk Müzesi
Atatürk Caddesi, No:248 Alsancak
Telefon: 0.232.464 80 85

İzmir Etnoğrafya Müzesi
Birleşmiş Milletler Caddesi - Konak
Telefon: 0.232.483 72 54
www.izmirmuzesi.gov.tr

İzmir Kadın Müzesi
1298 Sokak, No:14, Basmane
Telefon:0.232 484 0 481

İzmir Mask Müzesi
1448 Sokak No:22 Alsancak
Telefon:0.232.465 31 07
http://www.izmirmaskmuzesi.com

İzmir Oyuncak Müzesi
Halil Rıfat Paşa Caddesi No:31
Varyant - Konak
Telefon: 0.232.425 7513
www.izmiroyuncakmuzesi.com

İzmir Radyo ve Demokrasi Müzesi
Altınordu Mahallesi, 967 Sokak, No:16, Altınpark - Basmane
Telefon: 0.232.484 14 83 veya
0.232.489 45 22 (Dahili:2949)
www.izmirradyomuzesi.com

İzmir Tarih ve Sanat Müzesi
Montrö Kapısı arkası, Kültürpark
Telefon: 0.232.489 75 86
www.izmirmuzesi.gov.tr

İzmir Ticaret Tarihi Müzesi
Cumhuriyet Bulvarı No:89 Pasaport – İzmir
Telefon: 0232 498 46 06
www.izto.org.tr

İzmir - Tire Müzesi Müdürlüğü
(Samizade Meydanı No:10 - Tire)
Tel :0.232.512 10 80

Klaros Kutsal Alanı-Kehanet Merkezi
İzmir Cad. Sahilevleri Ahmetbeyli Mah. 4041 Sk. No:4 Ahmetbeyli, Menderes

Latife Hanım Köşkü Anı Evi
(Latife Hanım Caddesi No: 32 Karşıyaka)
Telefon: 0.232.381 43 11
www.karsiyaka.bel.tr

Levent Köstem Zeytinyağı Müzesi
Uzunkuyu-Urla
Telefon:
0.232. 463 52 31 - 0.533 617 46 35

Müzik Müzesi ve Ses Kütüphanesi
Atatürk Caddesi - Alsancak
Telefon: 0.232.483 35 20
www.muziksev.org

Neşe ve Karikatür Müzesi
(Yüzbaşı Şerafettin Bey Sokak, No:9, Alsancak)
Telefon: 0.232.465 31 05
www.izmirneselimuze.com
Ödemiş Müzesi
(Birgi Yolu üzeri, No:88 Ödemiş)
Telefon: 0.232.545 11 84
www.odemis.bel.tr

Ödemiş Belediyesi İbrahim Hakkı Ayvaz Kent Müzesi ve Bedia Akartürk Sanat Müzesi
(Üçeylül Mahallesi - İstasyon Caddesi - Ödemiş)
Telefon:0.232.545 35 11
www.odemis.bel.tr

Ödemiş Yıldız Kent Arşivi ve Müzesi
Emmioğlu Mh. Hacı Sadık Çarşısı No:16 Ödemiş
Telefon: 0.232.545 81 55
www.oykam.org

Polis Anı Evi
Anafartalar Caddesi girişi - Mezarlıkbaşı

Seferihisar Kent Belleği Müzesi ve Anı Evi
Seferihisar
Telefon: 0.232.743 39 60

Selçuk - Efes Kent Belleği Müzesi
(İsabey Mahallesi Namık Kemal Caddesi No:13 Selçuk)
Telefon : 0.232. 892 60 30
selcukefeskentbellegi.com

Selçuk Çamlık Açık Hava Buharlı Lokomotif Müzesi
(Çamlık Köyü - Selçuk)
Telefon : 0.232.894 81 16

Selçuk Yaşar Müzesi ve Sanat Galerisi
(Cumhuriyet Bulvarı - Alsancak)
Telefon: 0.232. 42265 32
www.yasar.com.tr

Urla Klazomen Tahaffuzhanesi
(Urla Devlet Hastanesi arkası - Karantina Adası)
Telefon: 0.232.752 22 83

Uşakizade Latife Hanım Köşkü
(Mithat Paşa Cad. No: 687 - 689 Köprü)
Telefon: 0.232.244 05 00 (Dahili 210 - 140)
www.usakizadekosku.com

Yeşilova Höyüğü - Bornova
Telefon: 0.232. 999 29 29

ÖNEMLİ TELEFONLAR

Türkiye Telefon Kodu	: +90
İzmir telefon kodu	: 232
Ambulans	: 112
Sağlık Bakanlığı Uluslararası Hasta Destek Birimi	: 444 47 28
Turizm Şikayet Hattı	: 179
Polis	: 155
İtfaiye	: 110
Jandarma	: 156
Sahil Güvenlik	: 158
Orman Yangını	: 177

ULAŞIM

Kent içinde ulaşım belediye otobüsleri (ESHOT), İzmir Metrosu (hafif raylı sistem) İZDENİZ (deniz ulaşımı) ve İZBAN (banliyö sistemi) ile gerçekleştirilmektedir. İZBAN'dan diğer toplu ulaşım araçlarına (ESHOT, İzmir Metro, İZDENİZ) veya diğer toplu taşıma araçlarından İZBAN'a geçerek yapacağınız yolculuklarda Aktarmalı Ulaşım Sistemi'nden yararlanabilirsiniz. Aktarmalı ulaşım sistemi ile İZBAN'dan ESHOT otobüslerine, Halkapınar İstasyonu'ndan İzmir Metrosu'na veya bu ulaşım araçlarından İZBAN'a ilk binişden sonraki 90 dakika içinde ücretsiz yararlanabilirsiniz. Otobüslerde Kent Kart ve birkaç defa binme olanağı sağlayan kısa vadeli biletler geçmektedir.

TUR OTOBÜSLERİ

İzmir'e kruvaziyer gemilerle gelenlere hizmet veren tur otobüsleri üstü açık, kulaklıkla bilgi veren keyifli gezi araçlarıdır. Tura katılanlar kulaklıklarla İngilizce, Almanca, İspanyolca, İtalyanca ve Türkçe dillerinde açıklamaları dinleyebilir.
Tur otobüsüyle dolaşırken, kentin tarihi yapıları, binaları, meydanları, anıtları ve diğer güzellikleri görürken bilgi de edinebilirsiniz. Titizlikle tasarlanan güzergah üzerinde seçilmiş ve aşağıda sıralanmış önemli noktalarda inme ve binme fırsatı sunularak bu yerleri keşfetmenize olanak sağlamaktadır:

Güzergahlar şöyle düzenlenmiştir: Alsancak Limanı, Gündoğdu Meydanı, Cumhuriyet Meydanı, Montrö Meydanı, Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APİKAM), Kemeraltı, Agora, Ümran Baradan Oyuncak Müzesi, Arkeoloji Müzesi, Konak Pier, Hisarönü, Basmane Tren Garı, Lozan Meydanı, Plevne Bulvarı, Talatpaşa, Alsancak Tren Garı, Tarihi Havagazı Fabrikası.

Otobüslerde kullanılan biletler ilk kullanımdan itibaren sadece tur otobüslerinde 24 saat geçerlidir. Güzergah üzerindeki duraklarda inme veya binme aynı biletle yapılabilmektedir.

Telefon : 0.232.282 29 04

DENİZ ULAŞIMI

İzmir Körfezi'nde yolcu ve arabalı vapur taşımacılığı İZDENİZ vapurları ile yapılmaktadır. Vapurlara Bayraklı, Göztepe, Konak, Üçkuyular, Alsancak, Bostanlı, Karşıyaka ve Pasaport İskelelerinden binebilirsiniz.

İZDENİZ: 0.232 330 89 22

HAFİF RAYLI SİSTEM

İzmir Metro A.Ş'de seferler 06.00 ile 00.20 arasında yapılmaktadır. Metro ile Fahrettin Altay - Evka 3 arasında seyahat edebilir, Halkapınar ya da Hilal İstasyonu'ndan aktarma yaparak Aliağa ya da Gaziemir- Havaalanı yönüne gidebilirsiniz.

İzmir Metro A.Ş: 0.232.461 54 45 (pbx)

ŞEHİR İÇİ TOPLU ULAŞIM

İzmir'de şehir içi toplu ulaşım ESHOT otobüsleri ile yapılmaktadır. Kent merkezinden ilçelere de ve köylere de ESHOT otobüsleriyle gitme olanağı bulunmaktadır. Ayrıca Havaalanı'na da ESHOT otobüsleriyle gidebilirsiniz.

ESHOT Çağrı Merkezi: 320 0 320

ŞEHİRLERARASI OTOBÜS TERMİNALİ

İzmir Otobüs ve Terminali İşletmeleri A.Ş. (İZOTAŞ) : 0.232.472 10 10

DEMİRYOLLARI ULAŞIMI

Devlet Demiryolları Basmane Tren Garı: 0.232. 484 86 32

Devlet Demiryolları Alsancak Tren Garı: 0.232. 464 77 95

HAVALİMANI ULAŞIM

Adnan Menderes Havalimanı : 0.232. 274 20 84

Havaş Havalimanı Ulaşım: 0.232. 274 20 84

TURİZM DANIŞMA

Merkez Turizm Danışma Bürosu	: 0.232.445 73 90
Adnan Menderes Havalimanı Turizm danışma	: 0.232. 274 22 14
Bergama Turizm Danışma Bürosu	: 0.232.631 28 51
Çeşme Turizm Danışma Bürosu	: 0.232.712 66 53
Foça Turizm Danışma Bürosu	: 0.232. 812 12 22
Selçuk Turizm Danışma Bürosu	: 0.232. 892 63 28
İzmir Turist Rehberleri Odası *(28 farklı dilde rehberlik hizmeti bulunmaktadır.)*	:0.232. 464 56 42
ESHOT Çağrı Merkezi	: 320 0 320

PERGAMON
DİKİLİ
ÇANDARLI
ALİAĞA
FOÇA
KARABURUN
MENEMEN
ÇEŞME
URLA
Alaçatı
MENDERES
SEFERİHİSAR
TORBALI
GÜMÜLDÜR
Şirince
Ephesus

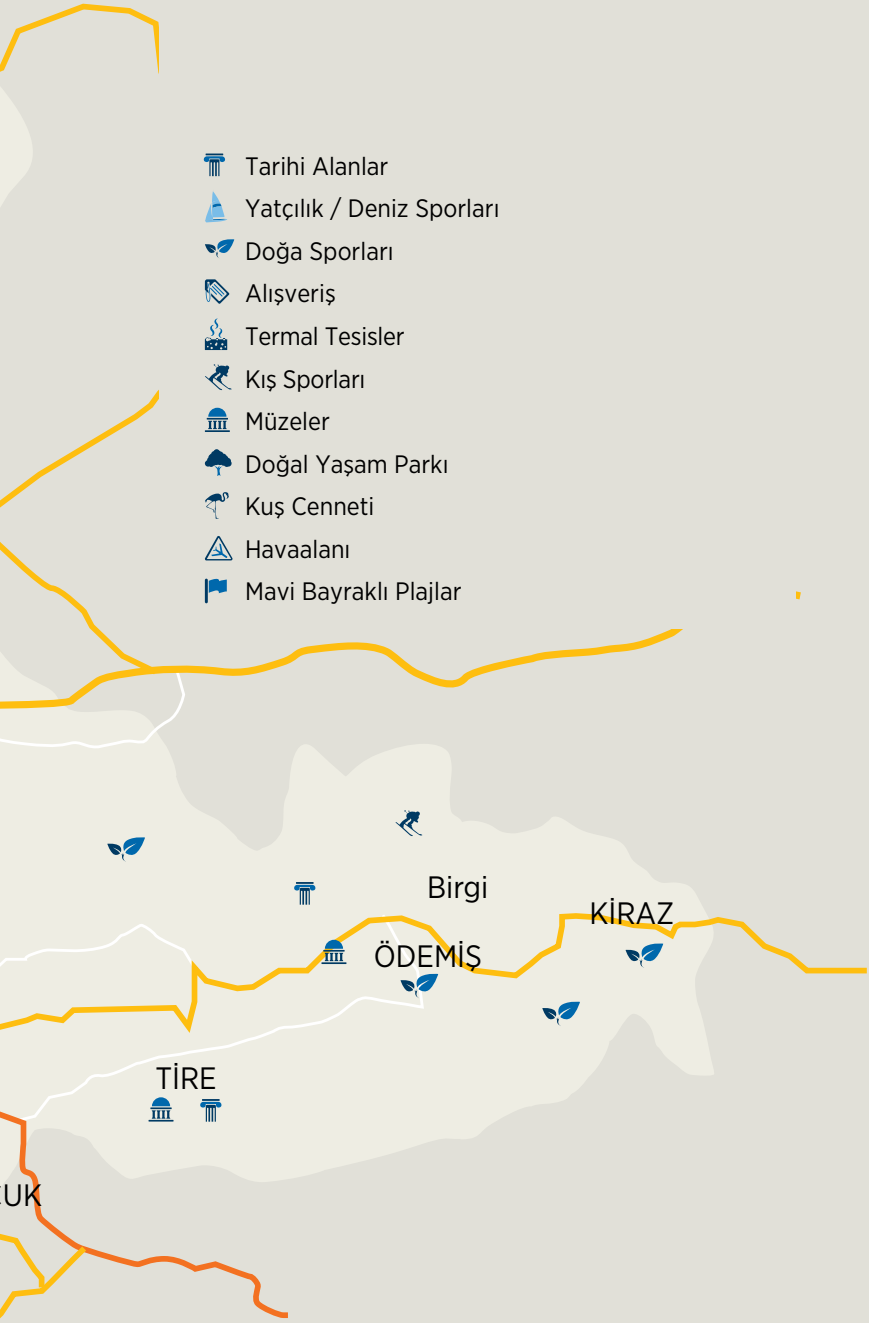
Tarihi Alanlar
Yatçılık / Deniz Sporları
Doğa Sporları
Alışveriş
Termal Tesisler
Kış Sporları
Müzeler
Doğal Yaşam Parkı
Kuş Cenneti
Havaalanı
Mavi Bayraklı Plajlar
Birgi
KİRAZ
ÖDEMİŞ
TİRE
UK

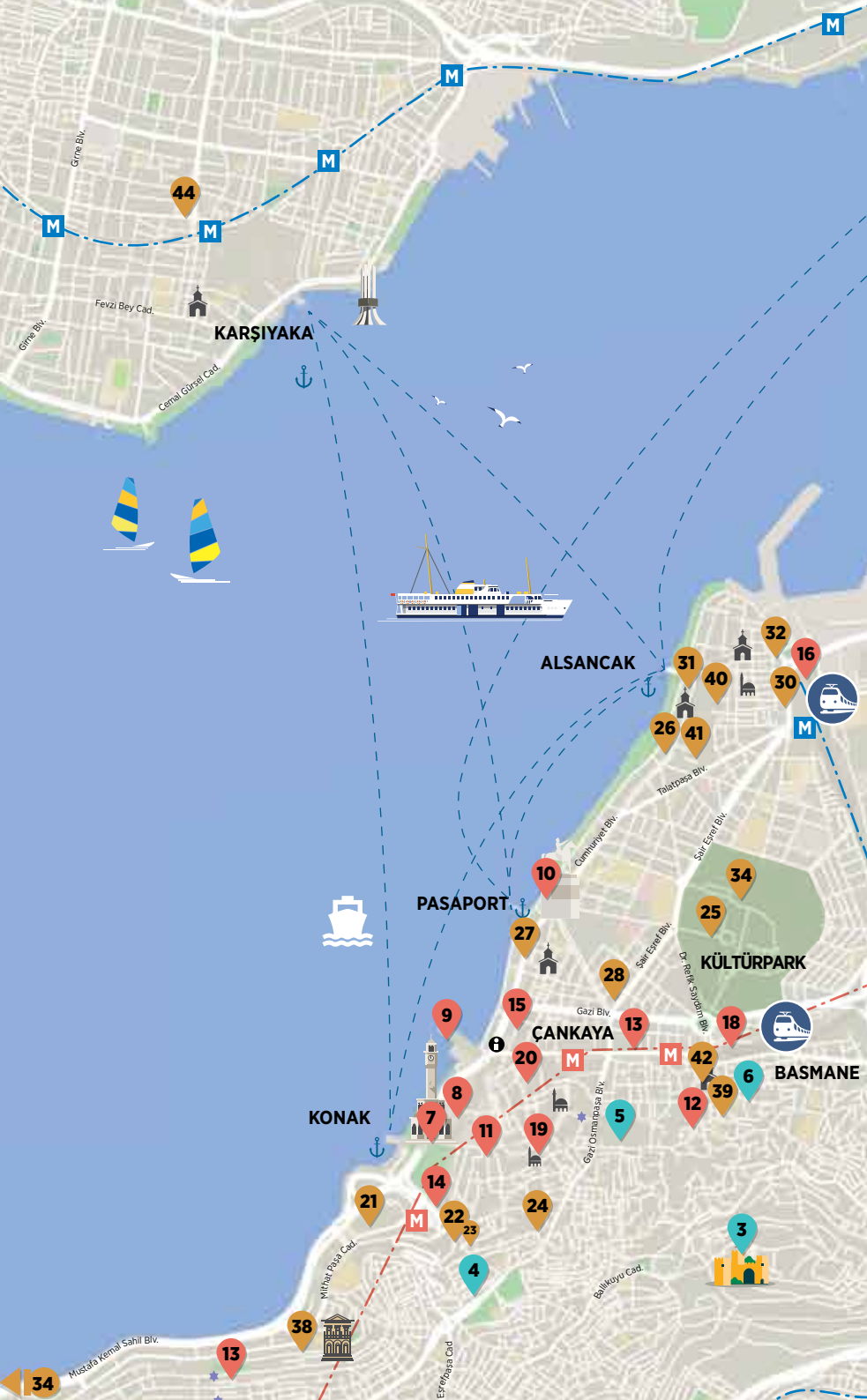
KARŞIYAKA
Girne Blv.
Fevzi Bey Cad.
Cemal Gürsel Cad.
ALSANCAK
Talatpaşa Blv.
Cumhuriyet Blv.
Şair Eşref Blv.
PASAPORT
KÜLTÜRPARK
Dr. Refik Saydam Blv.
Gazi Blv.
ÇANKAYA
BASMANE
KONAK
Gazi Osmanpaşa Blv.
Mithat Paşa Cad.
Mustafa Kemal Sahil Blv.
Balıkkuyu Cad.
Eşrefpaşa Cad.

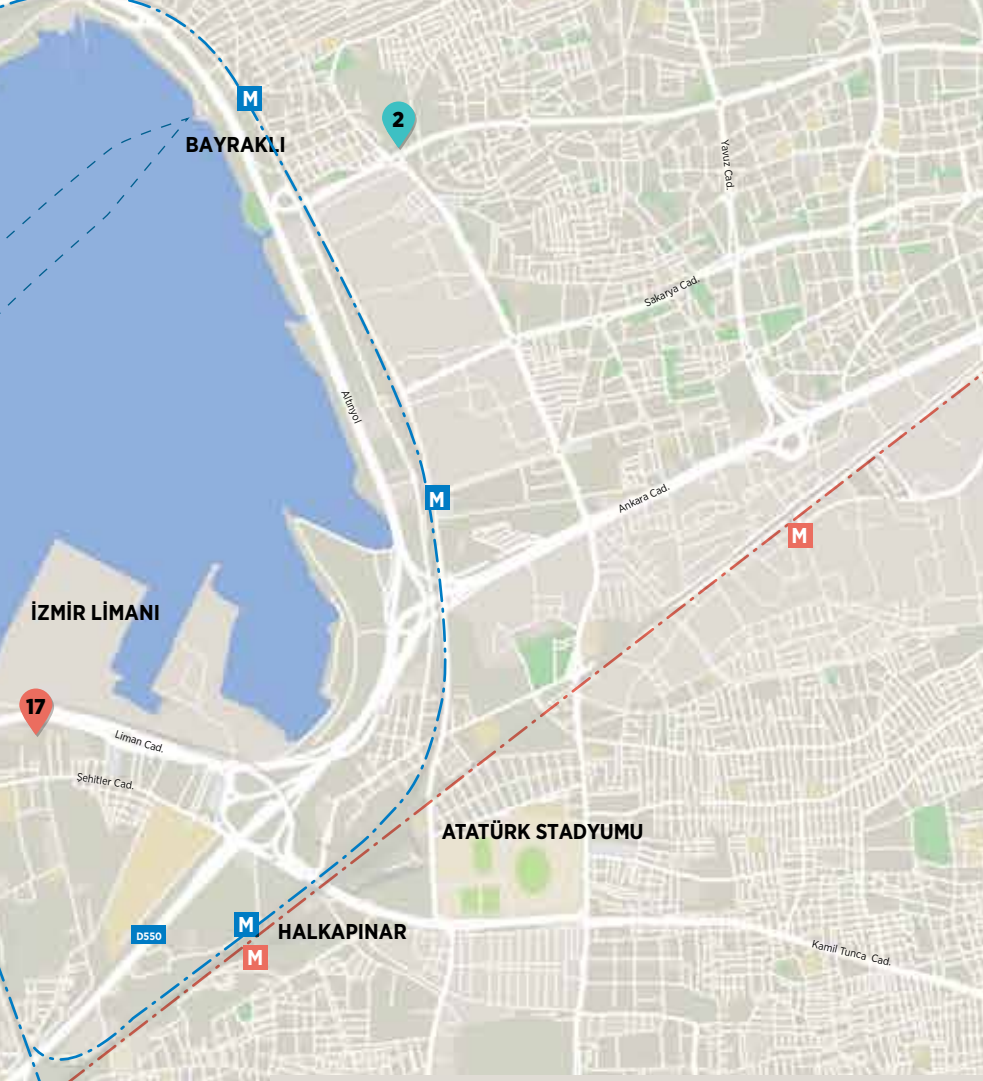

Ören Yerleri

1. Yeşilova Höyüğü
2. Smyrna
3. Kadifekale
4. Via Dora - Altınyol
5. Agora Açıkhava Müzesi
6. Altınpark Kazı Alanı

Liman
Metro İstasyonu
Metro Hattı
İZBAN İstasyonu
İZBAN Hattı
Tren Garı
Turist Enformasyon

Tarihi Yapılar

7. Saat Kulesi
8. Gazeteci Hasan Tahsin İlk Kurşun Anıtı
9. Konak Pier
10. Gazi Heykeli
11. Tarihi Kemeraltı Çarşısı
12. Dönertaş Sebili
13. Tarihi Asansör
14. Milli Kütüphane
15. Borsa Sarayı
16. Alsancak Garı
17. Tarihi Havagazı Fabrikası
18. Basmane Garı
19. Abacıoğlu Hanı
20. Kızlarağası Hanı

İZKA
İzmir Kalkınma Ajansı
Development Agency

www.investinizmir.com • www.izka.org.tr